

Skeljungur hf.

Ársreikningur samstæðunnar
2018

Efnisyfirlit

	Bls.
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3
Áritun óháðs endurskoðanda	6
Rekstrarreikningur	9
Yfirlit um heildarafkomu	10
Efnahagsreikningur	11
Eiginfjárfirlit	12
Sjóðstreymisyfirlit	13
Skýringar	14
Óendurskoðuð fylgiskjöl:	
Stjórnarháttayfirlýsing	41
Ófjárhagsleg upplýsingagjöf	48
Ársfjórðungayfirlit	56

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Ársreikningur Skeljungs hf. hefur að geyma samstæðureikning Skeljungs hf. og dótturfélaga þess fyrir árið 2018. Hann er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í íslenskum lögum um ársreikninga. Megintilgangur félagsins er innflutningur, sala og dreifing á olíu, en einnig smurolíu, efnavöru og áburði, svo og viðskipti með aðrar vörur, bæði í smásölu og heildsölu. Félagið starfar á tveimur landfræðilegum mörkuðum, á Íslandi og í Færeyjum.

Heildartekjur samstæðunnar á árinu 2018 voru 47.619 millj. kr. (2017: 55.564 millj. kr.) og hagnaður nam 1.573 millj. kr. (2017: 1.143 millj. kr.). Samkvæmt efnahagsreikningi 31. desember 2018 námu eignir samstæðunnar 24.751 millj. kr. (2017: 20.999 millj. kr.) og skuldir 15.747 millj. kr. (2017: 13.118 millj. kr.). Eigið fé nam 9.004 millj. kr. (2017: 7.881 millj. kr.) og var eiginfjárlutfall 36% (2017: 38%). Stöðugildi í lok árs voru 222 (2017: 171).

Þann 22. ágúst 2018 samþykkti Samkeppniseftirlit Færeyja kaup P/F Magn, dótturfélags Skeljungs hf., á 70% hlut í P/F Demich. Kaupin og afhending hlutanna fóru fram þann 1. september 2018 og er Demich tekið inn í samstæðureikningsskil frá þeim tíma. Demich er leiðandi fyrirtæki í umhverfissvænum húshitunarlausnum fyrir færeysk heimili og fyrirtæki. Með kaupnum styrkir Magn stöðu sína á færeyskum húshitunarmarkaði en nú þegar selur félagið húshitunarolíu, búnað til olíuhitunar og tengda þjónustu til neytenda.

Hlutfé og samþykktir

Skráð hlutfé félagsins nam í árslok 2.152 millj. kr. Hlutfé félagsins er í einum flokki sem skráður er á Nasdaq og njóta allir hlutir sömu réttinda. Atkvæðisrétti í Skeljungu hf. er þannig háttað að 1 kr. jafngildir 1 atkvæði. Hlutfé í árslok skiptist á 1.127 hluthafa en þeir voru 1.403 í ársbyrjun. Tíu stærstu hluthafar félagsins eru í árslok:

Hluthafi	Nafnverð hlutafjár m.kr.	Eignahlutur
Gildi - lífeyrissjóður	198	9,65%
Frjálsi lífeyrissjóðurinn	140	6,84%
Lífeyrissj.startsm.rík. A-deild	109	5,30%
Birta lífeyrissjóður	104	5,04%
Stefnir - Samval	97	4,72%
Kvika banki hf.	96	4,67%
Stefnir - ÍS5	84	4,09%
Stefnir - ÍS15	81	3,95%
Festa - lífeyrissjóður	77	3,75%
Stapi lífeyrissjóður	70	3,43%
10 stærstu hluthafar samtals	1.056	51,43%
Aðrir hluthafar	997	48,57%
Samtals útistandandi hlutir	2.053	100,00%
Eigin hlutir	100	
Heildarhlutfé skv. samþykktum	2.152	

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Á hluthafafundi Skeljungs hf. þann 2. nóvember 2017 var samþykkt viðbót við 8. gr. samþykkta félagsins sem snýr að kaupum á eigin bréfum. Þá var stjórn veitt heimild fram að næsta aðalfundi til þess að kaupa hlutabréf í félaginu fyrir allt að 10% af hlutafé þess. Hámarks heimild til kaupa á eigin bréfum var takmörkuð við 700 m.kr. að markaðsvirði. Ákvörðunin var í samræmi við stefnu félagsins um fjármagnsskipan. Þann 7. nóvember 2017 tók svo stjórn félagsins ákvörðun um að nýta framangreinda heimild að fullu og hófst framkvæmd áætlunarinnar þann 8. nóvember. Heimildin var nýtt að fullu á árinu 2018 en þann 31.12.2018 hafði Skeljungur keypt um 100 milljón hluti eða um 4,85% af heildarhlutafé félagsins. Kaupverð hinna keyptu hluta nam samtals um 700 m.kr., þar af var kaupverð hluta sem keyptir voru á árinu 2018 169 m.kr.

Stjórn félagsins leggur til að ekki verði greiddur út arður til hluthafa á árinu 2019 vegna rekstrarársins 2018. Samkvæmt samþykktari arðgreiðslustefnu félagsins er stefnt að því að greiða árlega til hluthafa 30-50% af hagnaði í formi arðgreiðslu eða endurkaupa á hlutum. Stjórn félagsins mun á aðalfundi leggja fram tillögu um endurkaup á eigin hlutum sem nemur allt að 550 m.kr. að markaðsvirði.

Stjórnarhættir

Stjórn og stjórnendur Skeljungs hf. leggja ríka áherslu á að góðir stjórnarhættir séu hafðir að leiðarljósi í starfsemi félagsins. Góðir stjórnarhættir eru að mati stjórnar og stjórnenda undirstaða bæði trausts og skilvirkni og treysta þannig samband allra haghafa félagsins. Félagið leitast við að fylgja „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ útgefnum af Viðskiptaráði Íslands (VÍ), NASDAQ OMX Iceland og Samtökum atvinnulífsins (leiðbeiningarnar eru aðgengilegar á vef Viðskiptaráðs Íslands www.vi.is). Stjórnin hefur einnig sett sér starfsreglur sem byggja að miklu leyti á ofangreindum leiðbeiningum og er meðal annars ætlað að skilgreina verksvið stjórnar og forstjóra frekar.

Skeljungur fylgir meðla annars leiðbeiningum VÍ, til viðbótar við aðrar innri og ytri reglur um stjórnarhætti. Í stjórn Skeljungs hf. eru tvær konur og þrír karlar og uppfyllir félagið ákvæði laga um kynjahlutföll stjórnar félagsins.

Frekari upplýsingar um stjórn og stjórnarhætti er að finna í viðaukanum Stjórnarháttayfirlýsing sem fylgir ársreikningnum.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Skeljungur, sem þáttakandi í samfélaginu, leggur áherslu á að sýna ábyrgð. Skeljungur hefur tekið saman yfirlit um upplýsingar sem eru nauðsynlegar til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál, auk þess að fjalla um stefnu félagsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mútumálum. Yfirlitið er fylgiskjal með ársreikningnum

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er það álit þeirra að ársreikningur samstæðunnar gefi glögga mynd af rekstrarafkomu á árinu 2018, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2018 og breytingu á handbæru fé á árinu 2018. Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögg yfirlit um þróun og árangur í rekstri samstæðunnar og stöðu hennar, og lýsi helstu áhættuþáttum og óvissu sem félagið býr við. Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga skráðra félaga.

Stjórn og forstjóri Skeljungs hf. hafa í dag fjallað um ársreikning samstæðunnar fyrir árið 2018 og staðfesta hann með undirritun sinni. Stjórn og forstjóri leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja ársreikninginn.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Reykjavík, 26. febrúar 2019.

Stjórn

Jón Diðrik Jónsson, formaður

Birna Ósk Einarsdóttir

Gunn Ellefsen

Jens Meinhard Rasmussen

Baldur Már Helgason

Forstjóri

Hendrik Egholm

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Skeljungs hf.

Áritun um endurskoðun samstæðuársreiknings

Álit

Við höfum endurskoðað samstæðuársreikning Skeljungs hf. („samstæðan“) fyrir árið 2018. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu samstæðunnar 31. desember 2018 og afkomu samstæðunnar og breytingu á handbæru fé á árinu 2018, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga skráðra félaga.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins í árituninni. Við erum óháð samstæðunni í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur, International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) og siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur og IESBA Code. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Lykilþættir endurskoðunar

Lykilþættir endurskoðunar eru þeir þættir, sem samkvæmt faglegu mati okkar, höfðu mest vægi við endurskoðun samstæðuársreikningsins. Við gefum ekki sérstakt álit á einstökum lykilþáttum en tókum á þeim við endurskoðun á samstæðuársreikningnum í heild og við ákvörðun um álit okkar á honum.

Lykilþáttur

Viðbrögð í endurskoðuninni

Mat á viðskiptavild

Árlega ber að framkvæma virðisrýrnunarpóf á viðskiptavild til að staðfesta að bókfært verð sé ekki undir núvirtu framtíðarsjóðsflæði þeirrar sjóðskapandi einingar sem viðskiptavildin tilheyrir.

Mat á viðskiptavild samstæðunnar er lykilþáttur í endurskoðun á ársreikningi samstæðunnar þar sem þetta er stór hluti heildareigna. Þá er innbyggð óvissa í áætlunum stjórnenda meðal annars um verðlag, magnbreytingar, verðbreytingar og aðrar forsendur stjórnenda sem notaðar eru við núvirðingu áætlaðs framtíðarsjóðstreymis þeirra eininga sem eignirnar tilheyra og vegna þess hversu næm virðisrýrnunarprófin eru fyrir breytingum á forsendum.

Í skýringu 17 er fjallað um virðisrýrnunarpróf sem framkvæmt var á viðskiptavild. Nánar er fjallað um reikningsskilaaðferðir í skýringu 5i.

Við ásamt verðmatssérfræðingum okkar lögðum mat á forsendur sem stjórnendur nota við mat á viðskiptavild í hverri sjóðskapandi einingu. Í þeirri vinnu fólst m.a.:

- Farið var yfir reiknilíkan samstæðunnar og virkni þess sannreynd.
- Forsendur rekstrar- og sjóðstreymisáætlana til næstu fimm ára voru yfirfarnar. Í þeirri vinnu fólst að lagt var mat á hvort forsendur um tekjur, rekstrarkostnað, framlegð og fjárfestingar fyrir spátímabilið væru viðeigandi.
- Lagt var mat á forsendur fyrir áætluðum framtíðarvexti að loknu spátímabilinu.
- Til að meta áreiðanleika rekstrar- og sjóðstreymisáætlana var meðal annars horft til frávika frá áætlunum fyrri ára.
- Farið var yfir ávöxtunarkröfur (WACC) einstakra sjóðskapandi eininga.
- Forsendur stjórnenda voru bornar saman við ytri og innri gögn.
- Við yfirfórum skýringu í samstæðuársreikningi og staðfestum að upplýsingar sem reikningsskilareglur kveða á um kæmu fram.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á samstæðuársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og glöggri framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga skráðra félaga og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram samstæðuársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins ber stjórn og forstjóra að leggja mat á rekstrarhæfi samstæðunnar og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa samstæðuna upp eða hætta starfsemi hennar, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og forstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort samstæðuársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur samstæðuársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í samstæðuársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits samstæðunnar.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og forstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi samstæðunnar. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum samstæðuársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert samstæðuna órekstrarhæfa.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald samstæðuársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna varðandi fjárhagslegar upplýsingar eininga innan samstæðunnar til að geta gefið álit á samstæðuársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar samstæðunnar og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Við lýsum því einnig yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óhæði okkar og þegar við á, til hvaða varnaraðgerða við höfum gripið.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, leggjum við mat á hvaða þættir höfðu mesta þýðingu við endurskoðun samstæðuársreikningsins og eru því lykilþættir endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum þáttum í áritun okkar nema lög og reglur útiloki að upplýst sé um þá eða, við einstakar mjög sjaldgæfar kringumstæður, þegar við metum að ekki skuli upplýsa um lykilþátt þar sem neikvæðar afleiðingar þess eru taldar vega þyngra en almennir hagsmunir af birtingu slíkra upplýsinga.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum samstæðuársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Matthías Þór Óskarsson endurskoðandi, ber ábyrgð á endurskoðun samstæðuársreikningsins og þessari áritun.

Reykjavík, 26. febrúar 2019

KPMG ehf.

Rekstrarreikningur ársins 2018

	Skýr.	2018	2017
Sala	8	47.619	55.564
Kostnaðarverð seldra vara	9	(39.810)	(48.380)
Framlegð.....		7.809	7.183
Aðrar rekstrartekjur	10	328	128
Laun og launatengd gjöld	11	(2.122)	(2.252)
Sölu- og dreifingarkostnaður	12	(2.180)	(1.865)
Annar rekstrarkostnaður	13	(575)	(577)
		(4.876)	(4.694)
Hagnaður fyrir afskriftir og fjármagnsliði (EBITDA)		3.261	2.618
Afskriftir rekstrarfjármuna		(888)	(831)
Hagnaður fyrir fjármagnsliði (EBIT)		2.373	1.786
Fjármunatekjur	15	40	37
Fjármagnsgjöld	15	(467)	(450)
		(427)	(413)
Áhrif hlutdeildarféлага	22	(12)	33
Hagnaður fyrir tekjuskatt		1.935	1.406
Tekjuskattur	16	(361)	(263)
Hagnaður ársins		1.573	1.143
Skipting hagnaðar			
Eigendur móðurfélags		1.567	1.143
Minnihluti í dótturfélögum		6	0
		1.573	1.143
Hagnaðarhlutur:			
Hagnaður á hlut	28	0,76	0,54
Þynntur hagnaður á hlut	28	0,76	0,54

Skýringar á blaðsíðum 14-40 eru óaðskiljanlegur hluti af samstæðuársreikningnum.

Yfirlit um heildarafkomu 2018

	Skýr.	2018	2017
Hagnaður ársins		1.573	1.143
Liðir færðir beint á eigið fé sem síðar kunna að verða endurflokkaðir í rekstrarreikningi:			
Þýðingarmunur hlutdeildar- og dótturfélaga		207	112
Þýðingarmunur vegna áhættuvarna hreinnar fjárfestingar	(	163)	(140)
Tekjuskattsáhrif vegna áhættuvarna hreinnar fjárfestingar		33	28
		77	0
Heildarhagnaður ársins		1.650	1.144
Skipting heildarhagnaðar			
Eigendur móðurfélags		1.644	1.143
Minnihluti í dótturfélögum		6	0
		1.650	1.143

Skýringar á blaðsíðum 14-40 eru óaðskiljanlegur hluti af samstæðuársreikningnum.

Efnahagsreikningur 31.desember 2018

	Skýr.	31.12.2018	31.12.2017
Fastafjármunir			
Viðskiptavild	17	3.333	3.217
Aðrar óefnislegar eignir	18	691	689
Rekstrarfjármunir	19	10.385	9.589
Eignarhlutir í hlutdeildarfélagum	22	540	450
Langtímakröfur	23	1	7
Fastafjármunir		14.949	13.952
Veltufjármunir			
Birgðir	24	4.491	2.869
Viðskiptakröfur	25	4.266	3.409
Aðrar skammtímakröfur	26	226	341
Handbært fé		818	428
Veltufjármunir		9.802	7.047
Eignir samtals		24.751	20.999
Eigið fé			
Hlutfé		2.053	2.077
Yfirverðsreikningur hlutfjár		3.210	3.210
Bundnir eiginfjárreikningar		819	143
Óráðstafað eigið fé		2.764	2.442
Eigið fé hluthafa móðurfélags	27	8.847	7.872
Hlutdeild minnihluta		157	9
Eigið fé samtals		9.004	7.881
Langtímaskuldir og skuldbindingar			
Tekjuskattsskuldbinding	29	671	609
Skuldir við lánastofnanir	30	5.613	4.875
Langtímaskuldir og skuldbindingar		6.284	5.484
Skammtímaskuldir			
Skuldir við lánastofnanir	30	3.579	2.017
Viðskiptaskuldir		2.018	2.086
Næsta árs afborganir af langtímaskuldum	30	460	366
Skuldir við tengd félög	34	13	83
Tekjuskattur til greiðslu	16,29	371	255
Aðrar skammtímaskuldir	31	3.022	2.827
Skammtímaskuldir		9.463	7.635
Skuldir samtals		15.747	13.118
Eigið fé og skuldir samtals		24.751	20.999

Skýringar á blaðsíðum 14-40 eru óaðskiljanlegur hluti af samstæðuársreikningnum.

Eiginfjáryfirlit ársins 2018

	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur hlutafjár	Lögbundinn varasjóður	Varasjóður v. kaupréttar- samninga	Þýðingar- munur	Bundinn hlutdeildar- reikningur	Óráðstafað eigið fé	Eigið fé hluthafa móðurfélags	Hlutdeild minnihluta	Eigið fé samtals
2017										
Eigið fé hluthafa 31.12.2016	2.100	3.115	370	37	(1.150)	633	2.008	7.112	0	7.112
Hagnaður ársins							1.143	1.143		1.143
Önnur heildarafkoma					0			0		0
Heildarhagnaður ársins					0	0	1.143	1.143	0	1.143
Bundið v/ afkomu dóttur- og hlutd.félaga					17	592	(609)	0		0
Innl. v.arðs og lækkunar hlutafj frá dótturf. ...						(341)	341	0		0
Innleystir kaupréttarsamningar				(36)			36	0		0
Útgefin ný hlutabréf	52	96						148		148
Keypt eigin bréf	(75)						(457)	(532)	(9)	(532)
Breyting á minnihlutaeign									9	9
Lagt í lögbundinn varasjóð			37				(37)	0		0
Lækkun hlutafjár	0	0						0		0
Staða 31.12.2017	2.077	3.210	407	1	(1.132)	884	2.425	7.872	9	7.881
2018										
Eigið fé hluthafa 31.12.2017	2.077	3.210	407	1	(1.132)	867	2.442	7.872	9	7.881
Hagnaður ársins							1.567	1.567	6	1.573
Önnur heildarafkoma					77			77		77
Heildarhagnaður ársins					77	0	1.567	1.644	6	1.650
Bundið v/ afkomu dóttur- og hlutd.félaga					(61)	807	(746)	0		0
Fenginn arður frá dótturfélagi						(198)	198	0		0
Lagt í lögbundinn varasjóð			52				(52)	0		0
Úthlutaður arður til hluthafa							(500)	(500)	(500)	(500)
Keypt eigin bréf	(25)						(145)	(169)		(169)
Minnihluti í dótturfélagi við yfirtöku								0	142	142
Staða 31.12.2018	2.053	3.210	459	1	(1.116)	1.476	2.764	8.847	157	9.004

Skýringar á blaðsíðum 14-40 eru óaðskiljanlegur hluti af samstæðuársreikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit ársins 2018

	Skýr.	2018	2017
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		1.567	1.143
Leiðrétt fyrir:			
Afskriftir		888	831
Áhrif hlutdeildarféлага		12 (	33)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld		405	414
Söluhagnaður eigna		(105) (	0)
Tekjuskattur	7	361	265
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		<u>3.127</u>	<u>2.620</u>
Breyting á rekstrartengdum eignum og skuldum:			
Birgðir, breyting	(	1.506) (	478)
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur, breyting	(	617) (	1.504)
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir, breyting	(	139)	1.168
		<u>(2.262) (</u>	<u>814)</u>
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		865	1.806
Innborgaðar vaxtatekjur		23	25
Greidd vaxtagjöld	(	444) (	455)
Greiddur tekjuskattur	(	274) (	272)
Handbært fé frá rekstri		<u>171</u>	<u>1.104</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	(	843) (	693)
Söluverð rekstrarfjármuna		25	14
Fjárfesting í dótturfélögum, að frádregnu yfirteknu handbæru fé	(	41) (	40)
Fjárfest í hlutdeildarfélögum		0 (	285)
Arður frá hlutdeildarfélögum		0	2
Verðbréf, breyting	(	5) (	6)
Fjárfestingarhreyfingar	(	<u>865) (</u>	<u>1.008)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Innborgun hlutafjár minnihluta í dótturfélagi		25	148
Selt hlutafé til minnihluta í dótturfélagi		0	9
Kaup á eigin bréfum	(	169) (	532)
Afborganir langtímalána	30	(246) (	4.449)
Tekin ný langtímalán		625	4.633
Greiddur arður	(	500)	0
Greiddur arður til minnihluta	(	205)	0
Skuld við tengd félög		0	25
Skammtímalán, breyting		1.534	307
Fjármögnunarhreyfingar		<u>1.064</u>	<u>142</u>
Hækkun á handbæru fé		370	237
Handbært fé í byrjun árs		428	185
Gengismunur á handbæru fé		19	6
Handbært fé í lok ársins		<u>818</u>	<u>428</u>
Fjárfestingar og fjármögnun án greiðsluáhrifa:			
Söluverð rekstrarfjármuna		122	0
Fjárfest í hlutdeildarfélögum	(	122)	0

Skýringar á blaðsíðum 14-40 eru óaðskiljanlegur hluti af samstæðuársreikningnum.

Skýringar

Reikningsskilaaðferðir

1. Félagið

Skeljungur hf. („félagið“) er íslenskt hlutafélag með lögheimili á Íslandi. Skráð heimilisfang er Borgartún 26, Reykjavík. Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðureikning félagsins og dótturfélaga þess (sem vísað er til í heild sem „samstæða“ og eitt og sér sem „félag“) og hlutdeild samstæðunnar í hlutdeildarfélögum.

Megintilgangur félagsins er innflutningur, sala og dreifing á eldsneyti, en einnig smurolíu, efnavöru og áburði, svo og hverskonar viðskipti með aðrar vörur, bæði í smásölu og heildsölu. Ennfremur lánastarfsemi, rekstur fasteigna, skipa, þjónustustöðva og annar atvinnurekstur, eða þátttaka í atvinnustarfsemi, samkvæmt ákvörðun stjórnar. Samstæðan starfar á tveimur landfræðilegum mörkuðum, á Íslandi og í Færeyjum. Á Íslandi er félagið rekið undir merkjum Skeljungs, Orkunnar og Orkunnar X og starfræktar eru 65 bensinstöðvar og 4 birgðastöðvar. Dótturfélagið P/F Magn er með starfsemi í Færeyjum og rekur 11 smásölu- og bensinstöðvar víðs vegar um Færeyjar auk þess að reka 2 birgðastöðvar. Viðskiptavinir félaganna koma úr öllum geirum samfélagsins.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur um upplýsingar samkvæmt lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð hlutabréf.

Stjórn Skeljungs hf. samþykkti og heimilaði birtingu samstæðuársreikningsins þann 26. febrúar 2019.

Reikningsskil samstæðunnar byggja á kostnaðarverði, að því undanskildu að afleiðusamningar eru færðir á gangvirði.

3. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningur samstæðunnar er birtur í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill samstæðunnar. Allar fjárhæðir eru birtar í milljónum króna nema annað sé tekið fram.

4. Mat stjórnenda á reikningsskilunum

Gerð samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að verða frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru í stöðugri endurskoðun. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili sem breytingin á sér stað og þeim framtíðartímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

Upplýsingar um mikilvægar ákvarðanir þar sem reikningsskilaaðferðir hafa mest áhrif á skráðar fjárhæðir eigna og skulda í samstæðuársreikningnum er að finna í skýringu 17 um mat á endurheimtanlegum fjárhæðum fjárskapandi eininga sem innihalda viðskiptavild.

a. Ákvörðun gangvirðis

Hluti af reikningsskilaaðferðum og skýringum samstæðunnar krefjast ákvörðunar á gangvirði, bæði vegna fjármálagerðinga og annarra eigna og skulda.

Að svo miklu leyti sem hægt er, notar samstæðan markaðsupplýsingar við ákvörðun gangvirðis en liggi slíkar upplýsingar ekki fyrir er byggt á mati stjórnenda. Ef upplýsingar frá þriðja aðila, líkt og verð frá miðlurum eða verðmatsþjónustu, eru notaðar við ákvörðun gangvirðis þá nýta stjórnendur upplýsingarnar til að styðja við þá niðurstöður að matið uppfylli kröfur um alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS), þar á meðal það stig sem slíkt mat myndi falla undir.

Gangvirðið er flokkað í þrjú stig eftir forsendum sem notaðar eru við matið.

- Stig eitt byggir á skráðu verði á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

- Stig tvö byggir á beinum eða óbeinum markaðsforsendum sem eru aðrar en skráð verð á virkum markaði sem flokkast undir stig eitt.

- Stig þrjú byggir á forsendum og gögnum sem ekki er unnt að afla á markaði.

Nánari upplýsingar um forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis er að finna í skýringu 17 um óefnislegar eignir og skýringu 32 um áhættustýringu.

Skýringar, frh.:

5. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem er lýst hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir öll tímabil sem koma fram í samstæðuársreikningnum af öllum félögum í samstæðunni, nema að því leiti sem kemur fram í skýringu 5q.

a. Grundvöllur samstæðu

i) Sameining fyrirtækja

Samstæðan færir sameiningu fyrirtækja með því að nota kaupaðferðina þegar yfirráð flytjast til hennar. Endurgjald fyrir yfirtöku er að jafnaði metið á gangvirði eins og keyptar hreinar aðgreinanlegar eignir. Viðskiptavild sem verður til er virðisprófuð árlega. Allur hagnaður af hagstæðum kaupum er færður í rekstrarreikning þegar í stað. Viðskiptakostnaður er gjaldfærður þegar hann fellur til nema hann tengist útgáfu skuldabréfa eða hlutabréfa.

Hlutdeild annarra eigenda, það er þeirra sem ekki eru ráðandi, er metin miðað við hlutdeild þeirra í aðgreinanlegum eignum yfirtekinnar einingar á kaupdegi.

ii) Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð grundvallast af því hvort fjárfestir hefur ákvörðunarvald yfir fjárfestingunni, ber áhættu eða hefur réttinn til að njóta breytilegs ávinnings vegna þátttöku í fjárfestingunni og getur með ákvörðunarvaldi haft áhrif á ávinning sinn af fjárfestingunni. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur.

iii) Viðskipti felld út úr samstæðureikningnum

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, staða milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög er felldur út í samræmi við hlutdeild samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er felld út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar fjárfestinganna.

iv) Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður yfir 20% til 50% atkvæðaréttar, að meðtöldum hugsanlegum nýtanlegum atkvæðarétti, ef einhver er.

Hlutdeildarfélagin eru færð í ársreikning félagsins með hlutdeildaraðferð og eru í upphafi færð á kostnaðarverði og er þar meðtalin kostnaður við kaupun.

Ársreikningur samstæðunnar inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð, frá upphafi áhrifa til loka þeirra. Verði hlutdeild samstæðu í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélags er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps hætt nema samstæðan hafi gengist í ábyrgðir fyrir hlutdeildarfélagið eða fjármagnað það. Ef hagnaður verður á rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

b. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðli samstæðunnar á gengi viðskiptadags. Eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á uppgjörssdegi. Gengismunur sem myndast vegna eigna og skulda í erlendum gjaldmiðlum er færður í yfirlit um heildarafkomu samstæðunnar.

Skýringar, frh.:

5. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

Dótturfélög með annan starfsrækslugjaldmiðil en íslenska krónu

Eignir og skuldir erlendra starfsemi eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld erlendra starfsemi eru umreiknuð í íslenskar krónur á meðalgengi ársins. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður á sérstakan lið í yfirliti um heildarafkomu. Sjóðstreymi er umreiknað í íslenskar krónur á meðalgengi ársins. Þegar erlend starfsemi er seld, að hluta til eða öllu leyti, er tengdur gengismunur fluttur í rekstrarreikning.

Samstæðan beitir áhættuvarnarreikningsskilum á gengismun sem myndast vegna þýðingar reikningsskila erlendra starfsemi úr starfrækslugjaldmiðli erlendra starfsemi í starfsrækslugjaldmiðil móðurfélagsins.

Að því marki sem vörn er virk, er gengismunur vegna fjárskuldar sem skilgreind er með áhættuvörn vegna fjárfestingar í erlendri starfsemi færður meðal annarrar heildarafkomu og þar af leiðandi á þýðingarmun meðal eigin fjár. Annar gengismunur vegna fjárskuldarinnar er færður í rekstrarreikning. Þegar varin fjárfesting er seld eða aflögð er viðeigandi fjárhæð endurflokkuð af þýðingarmun yfir í rekstrarreikning sem hluti af hagnaði eða tap við sölu eða aflögn starfseminnar.

c. Tekjur

(i) Seldar vörur og þjónusta

Tekjur af eldsneyti og öðrum vörum eru færðar við afhendingu og mánaðarlega eru sendir út reikningar til stærri viðskiptavina sem ekki eru í staðgreiðsluviðskiptum og greiðslufrestur er 20-40 dagar.

(ii) Aðrar rekstrartekjur

Meðal annarra rekstrartekna færast umboðslaun, hagnaður af sölu eigna, leigutekjur og aðrar tekjur. Aðrar tekjur eru færðar við afhendingu vöru eða þjónustu. Leigutekjur eru tekjufærðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum.

d. Gjöld

(i) Kostnaðarverð seldra vara

Kostnaðarverð seldra vara samanstendur af innkaupsverði seldra birgða ásamt flutningskostnaði, vörugjöldum og tollum.

(ii) Rekstrarleigugreiðslur

Greiðslur vegna rekstrarleigusamninga eru færðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum.

e. Hlunnindi starfsmanna

(i) Framlög í iðgjaldatengda lífeyrissjóði

Samstæðan greiðir iðgjöld vegna starfsmanna sinna til sjálfstæðra iðgjaldatengdra lífeyrissjóða. Samstæðan ber enga ábyrgð á skuldbindingum sjóðanna. Iðgjöldin eru gjaldfærð í rekstrarreikningi meðal launa og launatengdra gjalda eftir því sem þau falla til.

(ii) Kaupréttarsamningar

Gangvirði kaupréttarsamninga við starfsmenn er metið á samningsdegi og verður gjaldfært meðal launa og launatengdra gjalda á því tímabili sem starfsmennirnir ávinna sér kauprétti. Mótfærsla verður á sérstakan lið meðal eigin fjár. Árleg gjaldfærsla er leiðrétt með tilliti til fjölda áunninna kaupréttar. Gangvirði kaupréttarsamninga er metið með Black-Scholes aðferðinni. Við matið eru notaðar forsendur um gengi hlutabréfa á matsdegi, gengi í kaupréttarsamningum, vænt flökt á gengi hlutabréfa, gildistíma samninganna, væntar arðgreiðslur og áhættulausa vexti (byggt á ríkisverðbréfum).

f. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur samanstanda af vaxtatekjum af fjárfestingum, arðtekjum og gangvirðisbreytingum fjáreigna á gangvirði gegnum rekstrarreikning. Vaxtatekjur eru færðar í rekstrarreikning eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsúthlutun er samþykkt.

Fjármagnsgjöld samanstanda af vaxtakostnaði af lántökum, bakfærslu núvirðingar skuldbindinga, gangvirðisbreytingum fjáreigna á gangvirði gegnum rekstrarreikning og virðisrýrnun annarra fjáreigna en lána og krafna.

Hagnaði eða tapi vegna gengisbreytinga erlendra gjaldmiðla er jafnað saman og fært annað hvort sem fjármunatekjur eða fjármagnsgjöld eftir því sem við á.

Skýringar, frh.:

5. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

g. Tekjuskattur

Gjaldfærður tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur til greiðslu og frestaður tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann tengist liðum sem eru færðir beint á eigið fé eða meðal annarrar heildarafkomu í yfirliti um heildarafkomu.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörssdegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður tekjuskattur er færður vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörssdegi. Skatteign og tekjuskattsskuldbindingu er jafnað saman ef til staðar er lagaleg heimild til að jafna tekjuskatt til greiðslu á móti skatteign og þær heyra undir sömu skattyfirvöld.

Skatteign er færð vegna yfirfæranlegs skattalegs taps, skattaávilnana og frádráttarbærra tímabundinna mismuna að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteignin er metin á hverjum uppgjörssdegi og lækkuð að því marki sem talið er líklegt að hún nýtist ekki.

h. Hagnaður á hlut

Í ársreikningnum er sýndur grunnhagnaður á hlut og þynntur hagnaður á hlut fyrir almenna hluti í félaginu. Grunnhagnaður á hlut er reiknaður sem hlutfall afkomu, sem ráðstafað er til almennra hluthafa í félaginu, og vegins meðalfjölda útistandandi almennra hluta á árinu.

i. Óefnislegar eignir og viðskiptavild

(i) Færsla og mat

Viðskiptavild sem myndast við kaup á eignarhlutum í dótturfélögum svarar til mismunar á upphaflegu kaupverði eignarhlutans annars vegar og hlutdeild í hreinni eign félags á kaupdegi hins vegar. Virðisrýrnunarpróf er framkvæmt að minnsta kosti árlega.

Hugbúnaður og viðskiptasambönd frá dótturfélagi sem hafa ákveðinn líftíma, eru færð á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum og uppsafnaðri virðisrýrnun ef einhver er.

(ii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Reglulegar viðgerðir og viðhald er fært til gjalda þegar kostnaður fellur til.

(iii) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar af kostnaðarverði eignar að frádregnu áætluðu niðurlagsverði. Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma og er færð í rekstrarreikning. Viðskiptavild er ekki afskrifuð.

Áætlaður nýtingartími á árinu og samanburðarári greinist þannig:

Hugbúnaður	10 ár
Viðskiptasambönd	20 ár

Afskriftaraðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á hverjum uppgjörssdegi og breytt ef það er viðeigandi.

Skýringar, frh.:

5. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

j. Rekstrarfjármunir

(i) Færsla og mat

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að fráðregnum uppsöfnuðum afskriftum og uppsafnaðri virðisrýrnun.

Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við kaupin. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna sem félagið byggir sjálft innifelur efniskostnað, launakostnað og annan beinan kostnað sem fellur til við að koma eigninni í notkun og eignfærðan fjármagnskostnað. Aðkeyptur hugbúnaður sem er nauðsynlegur hluti til að starfrækja viðkomandi búnað er færður til eignar sem hluti af kostnaðarverði búnaðar.

Þegar rekstrarfjármunir eru samsettir úr einingum með ólíkan nýtingartíma eru einingarnar aðgreindar meðal rekstrarfjármuna.

Hagnaður eða tap af sölu rekstrarfjármuna er ákvarðað með því að bera saman söluverð og bókfært verð eignarinnar og er jafnað saman og fært í rekstrarreikning meðal annarra tekna eða annars rekstrarkostnaðar.

(ii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Reglulegar viðgerðir og viðhald er fært til gjalda þegar kostnaður fellur til.

(iii) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar af kostnaðarverði eignar að fráðregnu niðurlagsverði. Verulegir einstakir hlutar einstakra eigna eru metnir og ef hlutinn hefur nýtingartíma sem er annar en eignin sjálf, þá er sá hluti afskrifaður sérstaklega.

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna. Land er ekki afskrifað.

Rekstrarfjármunir eru afskrifaðir frá þeim degi sem þeir eru uppsettir og tilbúnir til notkunar eða í tilviki eigna sem samstæðan byggir sjálf, frá þeim degi sem eignin er fullgerð og tilbúin til notkunar.

Áætlaður nýtingartími á árinu og samanburðarári greinist þannig:

Olíustöðvar og fasteignir	11 - 50 ár
Vélar, áhöld og tæki	4 - 13 ár

Afskriftaraðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á hverjum uppgjörssdegi og breytt ef það er viðeigandi.

k. Leigðar eignir

Samstæðan sem leigutaki

Leigusamningar teljast rekstrarleigusamningar og eru hinar leigðu eignir ekki færðar til eignar í efnahagsreikningi samstæðunnar. Leigugreiðslur eru gjaldfærðar í rekstrarreikningi þegar þær falla til.

Samstæðan sem leigusali

Leigutekjur af rekstrarleigusamningum bæði af eigin eignum og áframleigu eigna, eru færðar línulega á samningstímanum.

l. Birgðir

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða byggir á fyrst inn - fyrst út reglunni og innifelur kostnað sem fellur til við að afla birgðanna og koma þeim á þann stað og í það ástand sem þær eru í á uppgjörssdegi. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að fráðregnum áætluðum kostnaði við að selja vöruna.

Skýringar, frh.:

5. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

m. Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikninginn þegar samstæðunni ber lagaleg eða ætluð skylda vegna fyrri atburðar og líklegt er að komi til greiðslu og hægt er að meta hana á áreiðanlegan hátt. Skuldbinding er metin út frá væntu framtíðarfjárlæði, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta sem endurspeglar markaðsvesti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni. Bakfærsla núvirðingarinnar er færð sem fjármagnsgjöld.

n. Fjármálagerningar

(i) Fjármálagerningar aðrir en afleiður

Til fjármálagerninga sem ekki eru afleiðursamningar teljast viðskiptakröfur og aðrar kröfur, handbært fé, lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiðusamningar eru færðir á gagnvirði við upphaflega skráningu í bókhaldi. Þegar fjármálagerningar eru ekki metnir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar sem ekki eru afleiðusamningar færðir með þeim hætti sem greinir hér eftir.

Fjáreignir færðar á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði eru fjáreignir með föstum eða ákvarðanlegum greiðslum sem ekki eru skráðar á virkum markaði. Slíkar eignir eru í upphafi færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru lán og kröfur færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að fráðreginni virðisrýrnun þegar við á. Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði samanstanda af handbæru fé, verðbréfaeign, samningum, viðskiptakröfum og öðrum kröfum.

Handbært fé

Til handbærs fjár teljast sjóður og óbundnar bankinnistæður.

Aðrar fjárskuldir

Aðrar fjárskuldir eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Í skýringum 5 (f) er gerð grein fyrir reikningsskilaaðferðum vegna fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

(ii) Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar

Skuldabréf og aðrar fjárskuldir eru upphaflega bókfærð á þeim degi sem til þeirra er stofnað. Allar aðrar fjárskuldir eru upphaflega færðar á þeim viðskiptadegi þegar samstæðan gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum fjármálagerningsins.

Samstæðan afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi.

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og hrein fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar lagalegur réttur samstæðunnar er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er annaðhvort að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda eða innleysa eignina og gera upp skuldina á sama tíma.

Samstæðan flokkar fjárskuldir aðrar en afleiðusamninga sem aðrar fjárskuldir. Slíkar skuldir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru þessar fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Til fjárskulda samstæðunnar, annarra en afleiðusamninga, teljast lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Skýringar, frh.:

5. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

n. Fjármálagerningar, frh.:

(iii) Afleiðusamningar

Afleiðusamningar eru upphaflega færðir á gangvirði. Beinn viðskiptakostnaður vegna þeirra er færður í rekstrarreikning eftir því sem hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar (að meðtöldum innbyggðum afleiðum) færðir á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar færðar í rekstrarreikning meðal fjármunatekna og fjármagnsgjalda. Afleiðusamningar vegna innkaupa á olíu eru færðir meðal birgða í efnahagsreikningi, en viðskiptakostnaður er færður meðal kostnaðarverðs seldra vara.

(iv) Hlutfé

Hlutfé er flokkað sem eigið fé. Beinn kostnaður við útgáfu almennra hluta er færður til lækkunar á yfirverðsreikningi hlutafjár að frádregnum skattaáhrifum.

Kaup á eigin hlutum

Við kaup á eigin hlutum er kaupverðið, að meðtöldum beinum kostnaði, fært til lækkunar á eigin fé. Þegar eigin hlutir eru seldir eða endurútfærðir er eigið fé hækkað og hagnaður eða tap af viðskiptunum fært á eigið fé.

o. Virðisrýrnun

(i) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar

Á hverjum uppgjörstegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna sem ekki eru færðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning, þar með töldum eignarhlutum í hlutdeildarfélagum. Fjáreign telst hafa orðið fyrir virðisrýrnun ef hlutlægar vísbendingar eru til staðar um virðisrýrnun vegna eins eða fleiri atburða eftir upphaflega skráningu eignarinnar, sem leiða til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af eigninni verði lægra en áður var talið og hægt er að meta áhrif atburðarins með áreiðanlegum hætti.

Við mat á virðisrýrnun einstakra flokka fjáreigna styðst samstæðan við sögulega leitni á líkum um vanskil, tímasetningu endurheimtu og innleyst töp, með tilliti til mats stjórnenda á því hvort núverandi efnahags- og lánsaðstæður leiði til að tapið verði í raun hærra eða lægra en söguleg reynsla segir til um.

(ii) Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna samstæðunnar, að undanskildum birgðum og skatteign, er yfirfarið á hverjum uppgjörstegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun þeirra. Sé einhver slík vísbending til staðar er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar metin. Virðisrýrnunarpróf vegna viðskiptavildar eru gerð að minnsta kosti árlega.

Eignum er skipt upp í minnstu fjárskapandi einingar sem hægt er prófa fyrir virðisrýrnun og eru óháðar öðrum eignum eða fjárskapandi einingum. Viðskiptavild sem myndast vegna sameiningar fyrirtækja er skipt á fjárskapandi einingar eða hóp fjárskapandi eininga sem vænta má að njóti góðs að samlegðaráhrifum.

p. Starfspáttayfirlit

Starfspáttur er eining innan samstæðunnar sem viðhefur starfsemi sem getur aflað tekna og stofnað til útgjalda, þ.m.t. tekjur og gjöld vegna viðskipta við aðrar rekstareiningar samstæðunnar. Afkoma starfspáttar, sem aðskildar fjárhagsupplýsingar eru fáanlegar fyrir, eru reglulega skoðaðar af stjórnendum samstæðunnar til þess að taka ákvarðanir um úthlutun auðlinda til starfspáttarins og við mat á árangri hans. Stjórnendur samstæðunnar álíta hana einn starfspátt. Landfræðilegir starfspáttir eru tveir.

Skýringar, frh.:

5. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

q. Nýir reikningsskilastaðar og túlkanir

Nokkrir nýir reikningsskilastaðar, breytingar á reikningsskilastöðlum og túlkanir á þeim tóku gildi fyrir núverandi reikningsskilaár. Aðrir staðlar munu taka gildi fyrir reikningsskilaár sem hefjast eftir 1. janúar 2019 en hafa ekki verið notaðir við gerð þessa ársreiknings. Þeim nýju stöðlum sem kunna að vera viðeigandi fyrir reikningsskil samstæðunnar er lýst hér á eftir:

(i) Staðlar sem tóku gildi 2018

IFRS 15 Tekjur af samningum við viðskiptavini

Samstæðan hefur innleitt reikningsskilastaðal IFRS 15 fyrir reikningsárið sem hófst 1. janúar 2018. Reikningsskilastaðallinn inniheldur nýja viðmiðun við skráningu tekna og kemur í stað reglna um tekjuskráningar sem áður var að finna í IAS 11 og IAS 18. Upptaka IFRS 15 hafði óveruleg áhrif á skráningu tekna samstæðunnar á árinu 2018.

IFRS 9 fjármálagerningar

Í IFRS 9 eru reglur um skráningu og mat á fjáreignum, fjárskuldum og samningum um kaup eða sölu á tilteknum ófjárhagslegum eignum. Staðallinn leysir af hólmi IAS 39, Fjármálagerningar: Skráning og mat. IFRS 9 heldur að mestu leyti gildandi reglum IAS 39 um flokkun og mat á fjárskuldum. Hins vegar falla niður tilteknir flokkar fjáreigna, þ.e. fjáreignir haldið til gjalddaga, útlán og kröfur og fjáreignir til sölu. Samkvæmt IFRS 9 er fjáreign við upphaflega skráningu flokkuð og metin á afskrifuðu kostnaðarverði, á gangvirði gegnum aðra heildaraðkomu eða á gangvirði gegnum rekstur.

Flokkun fjármálagerninga samkvæmt IFRS 9 er almennt byggð á viðskiptalíkani samstæðunnar um stýringu fjáreigna og sjóðsflæðis hennar. IFRS 9 hverfur frá mati á virðisrýrnun miðað við útlánatap sem þegar hefur átt sér stað samkvæmt líkani IAS 39 og kynnir til sögunnar mat á væntu útlánatapi. Hið nýja virðisrýrnunarlíkan tekur til fjáreigna á kostnaðarverði, samningseigna og skuldagerninga á gangvirði gegnum aðra heildaraðkomu en tekur til fjárfestinga í hlutabréfum. Upptaka IFRS 9 hafði ekki áhrif á eigið fé samstæðunnar 1. janúar 2018 né bókfært verð fjáreigna og skulda en eftirfarandi breytingar urðu á flokkun fjármálagerninga samstæðunnar 1. janúar 2018.

Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig:

	Flokkun samkvæmt IAS 39	Flokkun samkvæmt IFRS 9	Bókfært Verð
Fjáreignir			
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímaskröfur	Lán og kröfur	Afskrifað kostnaðarverð	3.750
Handbært fé	Lán og kröfur	Afskrifað kostnaðarverð	428
Vaxtaberandi skuldir	Aðrar fjárskuldir	Aðrar fjárskuldir	7.258
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	Aðrar fjárskuldir	Aðrar fjárskuldir	4.913

(ii) Staðlar sem taka gildi síðar

IFRS 16 Leigusamningar

Samstæðunni ber að innleiða IFRS 16, Leigusamningar frá og með 1. janúar 2019. Samstæðan hefur metið væntanleg áhrif IFRS 16 á samstæðureikninginn. Endanleg áhrif staðalsins kunna að breytast þegar fyrstu reikningsskil samstæðunnar þar sem honum er beitt verða birt.

IFRS 16 kynnir heildstætt líkan sem felur í sér færslu leigusamninga í efnahagsreikning. Leigutaki færir nýtingarrétt sem endurspeglar rétt hans til notkunar eignar og á móti skuld vegna framtíðarleigugreiðslna. Samkvæmt staðlinum þarf ekki að færa í efnahagsreikning leigusamninga til skemmri tíma en eins árs og leigu á ódýrum eignum. Ákvæði um leigusala munu ekki breytast verulega frá gildandi staðli sem áfram flokkar leigusamninga í fjármögnunarleigusamninga eða rekstrarleigusamninga.

IFRS 16 kemur í stað eldri staðals, IAS 17 Leigusamningar, IFRIC 4, ákvörðun um hvort samningur inniheldur leigusamning, SIC-15, rekstrarleigusamningahvatar og SIC-27, mat á eðli viðskipta sem eru að forminu til leigusamningur.

Skýringar, frh.:

5. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:
q. Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir, frh.:

Leigusamningar þar sem samstæðan er leigutaki

Samstæðan mun færa eignir og skuldir vegna leigusamninga um lóðir, fasteignir og bifreiðar. Eðli kostnaðar tengdum þessum leigusamningum mun breytast þar sem samstæðan mun færa vaxtagjöld af leiguskuld en áður voru leigugreiðslur færðar meðal rekstrargjalda.

Áður voru leigugreiðslur færðar til gjalda línulega yfir leigutíma og einvörðungu færðar eignir eða skuldir ef tímamunur myndaðist á milli greiðslu leigu og gjaldfærslu kostnaðar. Upptaka staðalsins hefur ekki veruleg áhrif á fjármögnunarleigusamninga samstæðunnar.

Leigusamningar þar sem samstæðan er leigusali

Innleiðing IFRS 16 hefur ekki veruleg áhrif á samninga þar sem samstæðan er leigusali.

Innleiðing

Samstæðan mun beita IFRS 16 frá og með 1. janúar 2019 og beita honum afturvirkrt með samlegðaráhrifum. Það þýðir að uppsöfnuð áhrif IFRS 16 færast sem breyting á opunarstöðu óráðstafaðs eigin fjár 1. janúar 2019 en samanburðarfjárhæðir verða óbreyttar. Byggt á tiltækum gögnum er talið að leiguskuld vegna húsaleigu, lóðarleigusamninga og lausafjár sem færð verður 1. janúar 2019 muni nema 836 millj. kr. og á móti skuldinni verður færður nýtingarréttur að upphæð 734 millj.kr. Innleiðingin mun hafa áhrif á bókfært eigið fé sem nemur 102 millj kr.. Ekki er talið að innleiðing á IFRS 16 hafi áhrif á fjárhagsskilyrði lánasamninga.

Samstæðan áætlað að nýta sér heimild IFRS 16 til að beita honum á alla samninga sem gerðir voru fyrir 1. janúar 2019 en voru áður tilgreindir sem leigusamningar samkvæmt IAS 17, leigusamningar, og IFRIC 4, ákvörðun um hvort samningur inniheldur leigusamning.

6. Breytingar á samstæðunni

Á árinu keypti P/F Magn 70% eignarhlut í færeyska félaginu P/F Demich og er yfirtökudagurinn 1. september 2018 og kemur félagið inn í samstæðu Skeljungs frá þeim tíma. Kaupin höfðu eftirfarandi áhrif á samstæðuna þann 1. september 2018.

Rekstrarfjármunir	554
Eignarhlutir í félögum	12
Verðbréf	74
Viðskiptakröfur	159
Handbært fé	163
Tekjuskattsskuldbinding	(109)
Langtímalán	(232)
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	(310)
Hreinar aðgreinanlegar eignir alls	311
Bókfært verð 30% minnihluta við kaup	(93)
Neikvæð viðskiptavild	(14)
Greitt með handbæru fé	204

Skýringar, frh.:

7. Landfræðileg skipting

Við framsetningu upplýsinga hér að neðan er byggt á landfræðilegri staðsetningu félaga í samstæðu.

Árið 2018

Rekstrarreikningur

	Ísland	Færeyjar	Samtals
Heildartekjur	33.570	14.934	48.504
Tekjur innan samstæðu	(885)	0	(885)
Tekjur utan samstæðu	32.685	14.934	47.619
Framlegð	5.356	2.453	7.809
EBITDA	2.166	1.095	3.261
EBIT	1.491	882	2.373

Efnahagsreikningur

Fastafjármunir	10.129	4.820	14.949
Veltufjármunir	6.873	2.929	9.802
Eignir samtals	17.002	7.749	24.751
Langtímaskuldir	4.653	1.631	6.284
Skammtímaskuldir	6.618	2.845	9.463
Skuldir samtals	11.271	4.476	15.747

Árið 2017

Rekstrarreikningur

	Ísland	Færeyjar	Samtals
Heildartekjur	44.480	13.062	57.541
Tekjur innan samstæðu	(1.978)	0	(1.978)
Tekjur utan samstæðu	42.502	13.062	55.564
Framlegð	5.227	1.956	7.183
EBITDA	1.744	873	2.618
EBIT	1.064	723	1.786

Efnahagsreikningur

Fastafjármunir	9.968	3.984	13.952
Veltufjármunir	5.133	1.914	7.047
Eignir samtals	15.101	5.898	20.999
Langtímaskuldir	4.090	1.394	5.484
Skammtímaskuldir	5.656	1.979	7.635
Skuldir samtals	9.746	3.373	13.118

8. Sala

Sala greinist þannig:

	2018	2017
Eldsneyti	43.954	52.380
Vörusala	3.665	3.184
Sala samtals	47.619	55.564

Skipting sölu eftir vörutegundum

Bensín og dísel	21.671	18.719
Flugvélaeldsneyti	4.267	20.827
Skipaeldsneyti	14.653	10.172
Annað eldsneyti	3.363	2.662
Aðrar vörur	3.665	3.184
Sala samtals	47.619	55.564

Skýringar, frh.:

9. Kostnaðarverð seldra vara

Kostnaðarverð seldra vara greinist þannig:

	2018	2017
Eldsneyti	37.433	46.224
Aðrar vörur	2.377	2.156
Kostnaðarverð seldra vara samtals	39.810	48.380

10. Aðrar rekstrartekjur

Aðrar rekstrartekjur greinast þannig:

Leigutekjur	106	112
Söluhagnaður rekstrarfjármuna	111	1
Umboðslaun	7	1
Aðrar tekjur	104	14
Aðrar rekstrartekjur samtals	328	128

11. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun	1.862	1.810
Mótframlag í lífeyrissjóð	211	193
Önnur launatengd gjöld	49	249
Laun og launatengd gjöld samtals	2.122	2.252

Meðalfjöldi starfsmanna umreiknað í heilsársstörf	200	205
Stöðugildi í lok árslok	222	171

12. Sölu- og dreifingarkostnaður

Sölu og dreifingarkostnaður greinist þannig:

Dreifingarkostnaður	896	852
Markaðskostnaður	580	476
Húsnæðiskostnaður	703	537
Sölu og dreifingarkostnaður samtals	2.180	1.865

13. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	434	450
Húsnæðiskostnaður	54	55
Upplýsingatækni	87	71
Annar rekstrarkostnaður samtals	575	577

Skýringar, frh.:

14. Þóknarir til endurskoðenda	2018	2017
Þóknarir til endurskoðenda greinast þannig:		
Endurskoðun ársreiknings	19	17
Könnun árshlutareiknings	2	6
Önnur þjónusta	24	8
Þóknun til endurskoðanda samtals	45	31

15. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld		
Fjármunatekjur greinast þannig:		
Vaxtatekjur af handbæru fé	2	1
Vaxtatekjur af skuldabréfum	5	6
Vaxtatekjur af kröfum	16	18
Hagnaður af sölu eignarhluta í félögum	16	0
Gengismunur	0	12
Fjármunatekjur samtals	40	37

Fjármagnsgjöld greinast þannig:

Vaxtagjöld	420	450
Gengismunur	46	0
Fjármagnsgjöld samtals	467	450
Hrein fjármagnsgjöld	427	413

16. Tekjuskattur		
Gjaldfærður tekjuskattur í rekstrarreikningi greinist þannig:		
Ógreiddur tekjuskattur	371	383
Frestaður tekjuskattur	(10)	(3)
Gjaldfærður tekjuskattur	361	380

Virkur tekjuskattur í rekstrarreikningi greinist þannig:

	2018	2017
Hagnaður fyrir tekjuskatt	1.935	1.406
Tekjuskattur miðað við gildandi skatthlutfall	20,00% 387	20,00% 281
Áhrif skatthlutfalla hjá erlendu dótturfélagi	0,83% (16) (0,97%) (12)	
Aðrir liðir	0,50% (10) (0,38%) (6)	
Tekjuskattur í rekstrarreikningi	18,67% 361	18,69% 263

17. Óefnislegar eignir
Viðskiptavild er prófuð fyrir virðisrýrnun árlega. Eignir voru metnar á gangvirði á kaupdegi.

Viðskiptavild greinist þannig:	2018	2017
Viðskiptavild 1.1	3.217	3.131
Þýðingarmunur	116	85
Viðskiptavild 31.12.	3.333	3.217

Skýringar, frh.:

17. Óefnislegar eignir frh.

Virðisrýrnunarpróf viðskiptavildar

Við framkvæmd virðisrýrnunarprófs var endurheimtanlegt virði metið út frá nýtingarvirði þeirra sjóðskapandi eininga sem viðskiptavildin tilheyrir. Viðskiptavild sem myndast hefur við kaup hefur verið útdelt niður á viðeigandi dótturfélög sem skilgreind eru sem minnstu mögulegu aðgreinanlegu sjóðskapandi einingar af stjórnendum samstæðunnar. Viðskiptavild greinist þannig niður á sjóðskapandi einingar

	Viðskiptavild	
	2018	2017
Skeljungur.....	1.351	1.351
P/F Magn.....	1.982	1.866
Samtals.....	3.333	3.217

Endurheimtanlegt virði sjóðskapandi eininganna er byggt á notkunarvirði þar sem áætlað framtíðar sjóðstreymi eininganna miðað við áframhaldandi notkun var núvirt með veginni ávöxtunarkröfu einingarinnar. Fjárlæðið var byggt á rekstraráætlun eininganna sem var gerð af stjórnendum félaganna og samþykkt af viðkomandi stjórn.

Lykilforsendur sem stuðst er við í mati á notkunarvirði er mat stjórnenda á framtíðarþróun á eldsneytismarkaði og byggja þær á upplýsingum frá utanaðkomandi aðilum ásamt sögulegu gengi félaganna. Notkunarvirði eininganna var byggt á eftirfarandi lykilforsendum:

	Skeljungur		Magn	
	2018	2017	2018	2017
Langtímavöxtur.....	2,5%	2,5%	0,5%	0,5%
Meðalvöxtur framlegðar (5ár).....	1,5%	0,3%	0,5%	0,5%
Meðalvöxtur EBITDA (5ár).....	(1,1%)	(0,6%)	0,5%	0,5%
WACC	9,8%	9,3%	7,0%	7,0%
Skuldsetning.....	48,0%	48,0%	50,0%	50,0%
Vaxtagjöld.....	6,6%	6,0%	2,5%	2,5%

Breytingar á WACC um +1 eða EBITDA -5% myndi ekki leiða til virðisrýrnunar í hvorugri sjóðseiningunni.

18. Aðrar óefnislegar eignir

Aðrar óefnislegar eignir tilheyra Magn P/F og greinast þannig:

	Viðskipta- sambönd	Hugbúnaður	Samtals
Aðrar óefnislegar eignir 1.1.2017	398	251	649
Viðbót á árinu	0	59	59
Afskrifað á árinu	(24)	(26)	(50)
Þýðingarmunur	18	13	31
Aðrar óefnislegar eignir 31.12.2017	392	297	689
Viðbót á árinu	0	21	21
Afskrifað á árinu	(25)	(36)	(61)
Þýðingarmunur	23	18	41
Aðrar óefnislegar eignir 31.12.2018	391	300	691
Afskriftarhlutföll	5%	10%	

Skýringar, frh.:

19. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig:

	Olíustöðvar og fasteignir	Aðrar eignir	Samtals
Heildarverð			
Heildarverð 1.1.2017	13.321	2.352	15.673
Endurflokkun eigna	(12)	12	0
Viðbót á árinu	265	369	634
Selt og niðurlagt á árinu	(12)	(212)	(224)
Þýðingarmunur	129	47	176
Heildarverð 31.12.2017	13.692	2.568	16.259
Yfirtekið í samruna	502	260	762
Viðbót á árinu	373	538	911
Selt og niðurlagt á árinu	(143)	(279)	(422)
Þýðingarmunur	199	74	274
Heildarverð 31.12.2018	14.624	3.160	17.784
Afskriftir			
Afskrifað 1.1.2017	4.627	1.394	6.021
Afskrifað á árinu	511	195	706
Selt og niðurlagt á árinu	(10)	(125)	(135)
Þýðingarmunur	46	31	78
Afskrifað 31.12.2017	5.174	1.496	6.670
Yfirtekið í samruna	7	69	76
Afskrifað á árinu	577	249	826
Selt á árinu	(123)	(169)	(291)
Þýðingarmunur	68	49	118
Afskrifað 31.12.2018	5.704	1.695	7.399
Bókfært verð 1.1.2017	8.694	958	9.653
Bókfært verð 31.12.2017	8.518	1.072	9.589
Bókfært verð 31.12.2018	8.920	1.465	10.385
Afskriftarhlutföll	2-9%	8-25%	
Áætlaður nýtingartími	11 - 50 ár	4 - 13 ár	
Afskriftir og virðisrýrnun ársins skiptast þannig:		2018	2017
Afskrift óefnislegra eigna		61	50
Afskrift rekstrarfjármuna		826	782
Samtals		888	831

Skýringar, frh.:

19. Rekstrarfjármunir frh.:

Virðisrýrnunarpróf rekstrarfjármuna

Í árslok 2018 var gert sérstakt virðisrýrnunarpróf á bókfærðu verði birgðastöðva félagsins á Íslandi og litið á þær sem sér sjóðskapandi einingar eins og á árinu 2017. Það er mat stjórnenda og stjórnar félagsins að rétt sé að horfa sérstaklega á virði birgðastöðvanna við mat á bókfærðu virði rekstrarfjármuna.

Niðurstaða prófsins leiddi ekki til virðisrýrnunar á árinu.

Helstu forsendur sem notaðar eru við matið eru taldar upp hér að neðan. Stærðirnar vísa til mats stjórnenda á framtíð viðeigandi iðnaðar og sögulegum gildum.

	2018	2017
Ávöxtunarkrafa (WACC)	9,8%	9,3%
Framtíðarvöxtur (nafnvöxtur)	2,5%	2,5%
Áætluð aukning EBITDA (meðaltal næstu fimm ára) (	6,3%)	-6,1%

Ávöxtunarkrafan er í samræmi við markaðsupplýsingar um sambærileg félög í lok árs þar sem skuldsetningarhlutfall er 48% og markaðsvextir 6,6%.

Breytingar á WACC um +2% eða EBITDA -5% myndi ekki leiða til virðisrýrnunar.

20. Fasteignamat og vátryggingarverð

Vátryggingarverð mannvirkja á Íslandi nam í lok árs 2018 samtals 8.165 millj. kr. (2017: 7.603 millj. kr.). Fasteignamat mannvirkja og lóða nam í lok árs 2018 samtals ISK 3.462 millj. kr. (2017: 3.278 millj. kr.). Vátryggingarverð véla, áhalda og tækja félagsins nam í árslok 2018 samtals 1.058 millj. kr. (2017: 968 millj. kr.).

Ekkert fasteignamat er á eignum í Færeyjum en bókfært verð fasteigna nam 2.400 millj. kr. í árslok. (2017: ISK 1916 millj. kr.). Vátryggingarverðmæti fasteigna og annarra eigna nam 2.821 millj. kr. í árslok 2018 (2017: ISK 2.248 millj. kr.).

21. Veðsetningar

Til tryggingar skuldum hefur Skeljungur skrifað undir tvo veðsamninga. Bank Nordik er með 2.855 millj. kr. veð í hluta af olíustöðvum og fasteignum auk eignahluta félagsins í dótturfélaginu Magn. Auk þess er Arion banki með 19.624 millj. kr. veð í hluta af olíustöðvum, fasteignum, vörubirgðum og bankainnstæðum. Bókfært verð veðsettra eigna er 14.218 millj. kr.

Þá hefur Betri banki í Færeyjum handveð í hlutum Magn og félagið hefur veðsett veltufjármuni sína að fjárhæð 1.998 millj. kr. og fastafjármuni að fjárhæð 4.066 millj. kr.

22. Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum

Eignarhlutir samstæðunnar í hlutdeildarfélögum greinast þannig:

		2018		2017	
Eignarhlutur		Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð 2018	Hlutdeild í afkomu	Bókfært verð 2017
EAK ehf., Ísland	33,3%	37	121	28	84
Fjölver ehf., Ísland	33,3%	1	10	(1)	9
EBK ehf., Ísland	25,0%	29	168	4	16
Vegsauki ehf., Ísland	50,0%	2	17	2	15
Wedo ehf., Ísland	34,0%	(74)	211	0	285
P/F Jarðhiti, Færeyjar	20,0%	0	14	0	0
Barkur ehf., Ísland *	66,7%	(6)		0	40
Eignarhluti í hlutdeildar- félögum samtals		(12)	540	33	450

Á undirritunardegi ársreiknings lágu ekki fyrir ársuppgjör hjá öllum hlutdeildarfélögum samstæðunnar og í þeim tilfellum var hlutdeild í afkomu byggð á tiltækum drögum að ársreikningum 2018.

*Dótturfélag utan samstæðu á árinu 2017. Fjárfest var í félaginu í lok árs 2017 og afkoman hafði óverulega þýðingu fyrir rekstur og efnahag. Félagið var fellt inn í samstæðu á árinu 2018.

Skýringar, frh.:

23. Langtímakröfur

Langtímakröfur greinast þannig:	2018	2017
Vaxtaberandi langtímakröfur	4	12
Aðrar langtímakröfur	6	7
Næsta árs afborgun	(9)	(12)
Langtímakröfur	<u>1</u>	<u>7</u>

24. Birgðir

Birgðir greinast þannig:		
Eldsneyti	3.719	2.318
Smurolía	421	305
Aðrar birgðir	<u>352</u>	<u>246</u>
Vörubirgðir samtals	<u>4.491</u>	<u>2.869</u>

Á árinu var gerð varúðarniðurfærsla vegna breytinga á innkaupsverði eldsneytis að upphæð kr. 234 millj.

Félagið notar afleiðusamninga til að verjast sveiflum á markaðsvirði birgða. Markmið er eingöngu að lágmarka sveiflur sem olíuverð hefur á samstæðuna. Að jafnaði eru afleiðusamningarnir ekki til lengri tíma en 45 daga. Afkoma af þeim er færð meðal birgða sem verið er að verja og færðar í rekstrarreikning á sama tíma og þær eru seldar.

25. Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur greinast þannig:		
Nafnverð viðskiptakrafna	4.405	3.534
Niðurfærsla krafna	(138)	(125)
Viðskiptakröfur samtals	<u>4.266</u>	<u>3.409</u>

Í skýringu 32 er að finna frekari upplýsingar um láns- og gengisáhættu og virðisrýrnun (niðurfærslu) viðskiptakrafna.

26. Aðrar skammtímakröfur

Aðrar skammtímakröfur greinast þannig:		
Kröfur á hið opinbera	118	319
Næsta árs afborgun langtímakrafna	9	12
Aðrar kröfur	<u>99</u>	<u>10</u>
Aðrar skammtímakröfur í lok ársins	<u>226</u>	<u>341</u>

Skýringar, frh.:

27. Eigið fé

(i) Hlutfé

Hlutfé félagsins nam í árslok 2.152 millj. kr. samkvæmt samþykktum þess (2017: 2.152 millj. kr.). Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hlut í félaginu. Stjórn félagsins er heimilt að hækka hlutfé félagsins með áskrift nýrra hluta um allt að 28,7 millj. kr. til þess að efna skuldbindingar gagnvart starfsmönnum Skeljungs hf. og dótturfélaga vegna kaupa á hlutfé í félaginu. Heimildin fellur niður þann 1. september 2019, að því leyti sem hún er þá ónýtt.

(ii) Yfirverðsreikningur eigin fjár

Yfirverðsreikningur hlutfjár sýnir það sem hluthafar félagsins hafa greitt umfram nafnverð hlutfjár sem félagið hefur selt.

(iii) Lögbundinn varasjóður

Samkvæmt lögum um hlutfélög skal félagið binda 25% af nafnverði hlutfjár í varasjóði, sem ekki má nota til að greiða hluthöfum arð. Við færslu í lögbundinn varasjóð skal ráðstafa 10% af hagnaði ársins þar til 10% af nafnverði hlutfjár er náð og eftir það 5% af hagnaði ársins þar til 25% af nafnverði hlutfjár er náð. Eftir það er ekki krafist frekar færslu í lögbundinn varasjóð.

(iv) Varasjóður vegna kaupréttarsamninga

Þann 9. nóvember 2014 var forstjóra og fjármálastjóra dótturfélagsins Magn í Færeyjum veittur kaupréttur á hlutum í félaginu á genginu 2,82. Þann 31. október 2017 nýttu eigendur 97% af kaupréttinum. Eftir standa réttindi til að kaupa 811.078 hluti hvor í félaginu en réttindin ávinnast við uppsögn. Samkvæmt samþykktum hefur stjórn félagsins heimild til að auka hlutfé til að mæta framangreindum skuldbindingum. Þá hefur félagið lagt í sérstakan varastjóð til að mæta þessari skuldbindingu og kostnaður vegna kaupréttar hefur verið gjaldfærður að fullu.

(v) Þýðingarmunur

Þýðingarmunur samanstendur af gengismun sem verður til vegna umreiknings reikningsskila erlendra dóttur- og hlutdeildarféлага og vegna áhættuvarnar hreinnar fjárfestingar en tilgangur varnarinnar er að draga úr gengisáhrifum vegna eignarhluta í dótturfélaginu Magn.

Þann 21. apríl 2017 byrjaði félagið að beita áhættuvarnarreikningsskilum um hreina fjárfestingu vegna gjaldeyrisáhættu sem myndast milli starfrækslugjaldmiðils dótturfélagsins Magn P/F, í dönskum krónum, og starfrækslugjaldmiðils félagsins, í íslenskum krónum. Fjárfesting félagsins í Magni er varin að hluta með lántöku félagsins í dönskum krónum, en bókfært verð lántökunnar var 152 millj. danskar krónur í lok árs. Félagið hefur tilgreint alla lántökuna sem áhættuvarnargerning vegna gjaldeyrisáhættu sem myndast vegna samsvarandi fjárhæðar af hreinni heildarfjárfestingu í Magn.

Félagið mælir virkni áhættuvarnarinnar út frá fjárhæð hreinnar eignar sem varin er. Að svo miklu leyti sem áhættuvörnin er virk er þýðingarmunurinn vegna lántökunnar færður í aðra heildarafkomu og safnast inn á áhættuvarnarreikning meðal eiginfjár. Félagið mun endurflokka þýðingarmuninn af eigin fé yfir í rekstrarreikning ef félagið selur Magn. Félagið færir alla óvirkni, ef einhver er, strax í rekstrarreikning. Engin óvirkni var vegna áhættuvarnar á hreinni fjárfestingu vegna gjaldeyrisáhættu á tímabilinu. Þýðingarmunur ársins er birtur í sérlínu í yfirliti um heildarafkomu og uppsafnaður þýðingarmunur í eiginfjáryfirliti.

Skýringar, frh.:

27. Eigið fé, frh.:

(vi) Bundinn reikningur vegna afkomu dóttur- og hlutdeildarféлага

Bundið eigið fé inniheldur hlutdeild í uppsöfnuðum hagnaði dóttur- og hlutdeildarféлага sem er umfram úthlutaðan arð frá viðkomandi félögum.

(vii) Óráðstafað eigið fé

Óráðstafað eigið fé sýnir uppsafnaðan hagnað samstæðunnar að frádregnu framlagi í lögbundinn varasjóð og arðgreiðslum. Óráðstöfuðu eigin fé er unnt að ráðstafa til félagsins í formi aðgreiðslna.

(viii) Arður

Stjórn félagsins leggur til að ekki verði greiddur út arður til hluthafa á árinu 2019 vegna rekstrarársins 2018. Samkvæmt samþykktari arðgreiðslustefnu félagsins er stefnt að því að greiða árlega til hluthafa 30-50% af hagnaði í formi arðgreiðslna eða endurkaupa á hlutum. Stjórn félagsins mun á aðalfundi leggja fram tillögu um endurkaup á eigin hlutum sem nemur allt að 500 m.kr. að markaðsvirði.

(ix) Eiginfjárstýring

Stefna stjórnar félagsins er að viðhalda sterkri eiginfjárstöðu til að tryggja framtíðarþróun félagsins.

Félagið hefur sett sér arðgreiðslustefnu og stefnt er að því greiða árlega til hluthafa 30-50% af hagnaði í formi arðgreiðslna eða endurkaupa á hlutum. Forsendur arðgreiðslna eru að félagið haldist fjárhagslega sterkt m.a. með tilliti til lausafjár sem og að allir skilmálar fjármögnunarsamninga félagsins heimili slíka útgreiðslu. Eiginfjárlutfall í árslok 2018 var 36,3% (2017: 37,5%).

Það voru engar breytingar á eiginfjárstýringu félagsins á árinu og félagið þarf ekki að uppfylla nein ytri skilyrði um lágmarks eiginfjárlutfall umfram þau sem koma fram í lánasamningum.

28. Hagnaður á hlut

Grunn- og þynntur hagnaður á hlut

	2018	2017
Hagnaður ársins	1.567	1.143

Vegið meðaltal útistandandi hluta

Hlutir 1. janúar	2.077	2.100
Áhrif hlutafjárlaukningar	0	9
Áhrif endurkaupa eigin bréfa	(23)	-7
Veginn meðalfjöldi útistandandi hluta	2.055	2.102
Grunnhagnaður á hlut	0,76	0,54

Þynnt vegið meðaltal útistandandi hluta

Hlutir 1. janúar	2.077	2.100
Áhrif hlutafjárlaukningar	0	9
Áhrif endurkaupa eigin bréfa	(23)	(7)
Áhrif kaupréttarsamninga	1	1
Veginn meðalfjöldi útistandandi hluta	2.056	2.103
Þynntur hagnaður á hlut	0,76	0,54

Skýringar, frh.:

29. Tekjuskattsskuldbinding

Tekjuskattsskuldbinding greinist þannig:	2018	2017
Tekjuskattsskuldbinding í ársbyrjun	609	612
Þýðingarmunur	83	16
Tekjuskattur vegna eiginfjárhreyfinga	(13)	(28)
Reiknaður tekjuskattur af áframhaldandi starfsemi	363	271
Tekjuskattur til greiðslu	(371)	(263)
Tekjuskattsskuldbinding í árslok	671	609

Tekjuskattsskuldbinding skiptist þannig á einstaka liði

Rekstrarfjármunir	650	535
Óefnislegar eignir	70	71
Vörubirgðir	(14)	16
Viðskiptakröfur	2	5
Frestun gengismunar	(37)	(21)
Aðrir liðir	0	4
Tekjuskattsskuldbinding í lok ársins	671	609

30. Vaxtaberandi skuldir

Þessi skýring veitir upplýsingar um samningsbundin lánskjör af lántökum samstæðunnar, sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði. Skýring 31 inniheldur frekari upplýsingar um vaxtaáhættu, gjaldmiðlagengisáhættu og lausafjárahættu.

	2018	2017
Staða vaxtaberandi skulda 1.1.	7.258	6.592
Lántaka á árinu	2.160	4.940
Yfirtekin lán	232	0
Afborganir vaxtaberandi lána	(246)	(4.449)
Breytingar tengda fjármögnunarhreyfingum	2.145	491
Gengismunur	248	174
Aðrar breytingar tengdar vaxtaberandi skuldum	248	174
Staða vaxtaberandi skulda 31.12.	9.652	7.258

Langtímaskuldir

Óverðtryggð langtímalán ISK	1.878	1.901
Langtímalán í erlendum gjaldmiðlum	4.195	3.340
Vaxtaberandi langtímaskuldir með næsta árs afborgunum	6.073	5.241
Næsta árs afborgun	(460)	(366)
Vaxtaberandi langtímaskuldir	5.613	4.875

Skammtímaskuldir

Næsta árs afborgun langtímaskulda	460	366
Skammtímaskuldir við lánastofnanir	3.579	2.017
Vaxtaberandi skammtímaskuldir	4.039	2.383
Vaxtaberandi skuldir samtals	9.652	7.258

Skýringar, frh.:

30. Vaxtaberandi skuldir, frh.: Skilmálar vaxtaberandi skulda

		2018		2017	
	Lokagjalddagar	Meðalvextir	Bókfært verð	Meðalvextir	Bókfært verð
Skuldir í erlendum gjaldmiðlum:					
Langtímaskuldir í DKK	2027	2,5%	4.195	2,5%	3.340
Skammtímalán í USD	2019	5,7%	954	4,7%	509
Skammtímalán í DKK	2027	2,6%	599	2,5%	203
			5.748		4.052
Skuldir í íslenskum krónum:					
Óverðtr. langtímalán	2022	5,5%	1.878	5,0%	1.901
Óverðtr. skammtímalán	2019	5,7%	2.026	5,2%	1.305
			3.904		3.206
Vaxtaberandi skuldir samtals			9.652		7.258
Afborganir langtímaskulda greinast þannig á næstu ár:				2018	2017
2018				-	366
2019				460	370
2020				466	376
2021				469	378
2022				2.260	2.168
2023				456	0
Síðar				1.962	1.584
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborganir				6.073	5.241

Í lánasamningum koma fram ýmis fjárhagsleg skilyrði sem félögin þurfa að uppfylla, svo sem um lágmarks eigið fé og hámarks skuldsetningarhlutfall. Í lok ársins eru öll fjárhagsleg skilyrði lánasamninga uppfyllt.

Samkvæmt lánasamningi láns með lokagjalddaga árið 2022 hefur Skeljungur heimild til að framlengja lánið tvisvar sinnum um fimm ár að uppfylltum ákveðnum skilyrðum.

Til tryggingar skuldum hefur Skeljungur skrifað undir tvo veðsamninga. Bank Nordik er með 2.855 millj. kr. veð í hluta af olíustöðvum og fasteignum auk eignahluta félagsins í dótturfélaginu Magn. Auk þess er Arion banki er með 19.624 millj.kr. veð í hluta af olíustöðvum, fasteignum, vörubirgðum og bankainnstæðum.

Þá hefur Betri banki í Færeyjum handveð í hlutum Magn og félagið hefur veðsett veltufjármuni sína að fjárhæð 1.998 millj. kr. og fastafjármuni að fjárhæð 4.066 millj. kr.

31. Aðrar skammtímaskuldir

Aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:	2018	2017
Skuld við ríkissjóð	2.308	2.194
Ógreidd launatengd gjöld	367	416
Áfallnir vextir langtímalána	9	8
Ýmsar skammtímaskuldir	338	209
Aðrar skammtímaskuldir samtals	3.022	2.827

32. Áhættustýring

Yfirlit

Helstu fjárhagslegu áhættur sem samstæðan býr við eru: lánsáhætta, lausafjáráhætta og markaðsáhætta. Markaðsáhætta samanstendur af vaxtaáhættu, olíuverðsáhættu og gjaldeyrisáhættu.

Í þessari skýringu eru veittar upplýsingar um framangreindar áhættur, markmið, stefnu og aðferðir félagsins við að meta og draga úr áhættunni, auk upplýsinga um eiginfjárstýringu þess. Að auki eru veittar tölulegar upplýsingar víðar í ársreikningnum.

Áhættustýring

Stjórn, ásamt forstjóra, hefur forystu um að móta stefnu, setja markmið og skilgreina áhættuviðmið félagsins auk þess að koma á virku kerfi innra eftirlits. Sérstök áhættunefnd starfar undir stjórn Skeljungs og hefur það hlutverk að staðreyna virkni áhættustýringar innan fyrirtækisins. Áhættustýring félagsins er framkvæmd af stjórnendum félagsins í samræmi við reglur sem stjórn félagsins samþykkir. Markmið félagsins er að stýra áhættu á skilvirkan hátt og tryggja meðvitund um gagnsæi áhættustýringar á öllum stigum, allt frá stjórn niður á einstaka starfsmenn. Áhættustýring félagsins miðast að því að áhætta sé í samræmi við áhættuvilja og stefnu félagsins og þannig stuðla að auknum stöðuleika og langtímaarðsemi.

Skýringar, frh.:

32. Áhættustýring, frh.:

Lánsáhætta

Lánsáhætta eða mótaðilaáhætta, er hættan á fjárhagslegu tapi samstæðunnar af völdum þess að lánardrottinn, leigusali, birgi, viðskiptavinur eða annar mótaðili uppfylli ekki samningsbundnar skuldbindingar sínar. Lánsáhætta samstæðunnar er einkum vegna viðskiptakrafna.

Lánsáhætta ræðst einkum af aldri viðskiptakrafna, fjárhagsstöðu og starfsemi einstakra viðskiptavina, auk stöðu þeirra atvinnugreina sem stærstu viðskiptavinir félagsins starfa í en það eru samgöngur, sjávarútvegur og verktakar. 64,3% (2017: 62,0%) af stöðu viðskiptakrafna í lok ársins er vegna 30 stærstu viðskiptakrafna félagsins. Hjá Magn er sama hlutfall u.p.b. 64% (2017: 48,7%).

Samstæðan færir niður viðskiptakröfur og aðrar kröfur vegna áætlaðrar virðisrýrnunar. Niðurfærslan er bæði sérstök niðurfærsla vegna einstakra viðskiptakrafna og almenn niðurfærsla. Við mat á almennri niðurfærslu er byggt á sögulegri tapsreynslu, aldursgreiningu krafna og væntu efnahagsástandi. Almenn er krafa metin endanlega töpuð við gjaldþrot.

Samstæðan hefur sett sér reglur um lánsviðskipti, þar sem leitast er við að lágmarka áhættu þar sem horft er til fjárhagsstöðu, lánshefismats og starfsemi einstakra viðskiptavina auk stöðu atvinnugreina stærstu viðskiptavina. Allir viðskiptavinir samstæðunnar sem eru í lánaviðskiptum eru með lánamörk á viðskiptareikningi sem þeir geta ekki farið yfir.

Mögulegt tap vegna lánsáhættu

Mesta mögulega tap samstæðunnar vegna fjáreigna er bókfært verð þeirra, sem var eftirfarandi í árslok:

	Skýringar	2018	2017
Langtímakröfur	23	1	7
Viðskiptakröfur	25	4.266	3.409
Aðrar skammtímakröfur	26	226	341
Handbært fé		818	428
		<u>5.311</u>	<u>4.186</u>

Virðisrýrnun

Aldursgreining viðskiptakrafna og niðurfærsla á reikningsskiladegi voru eftirfarandi:

	Nafnverð	Virðisrýrnun	Bókfært verð
Árið 2018			
Ógjaldfallnar kröfur	3.614	0	3.614
Gjaldfallnar 0 - 30 daga	561 (	14)	547
Gjaldfallnar 31 - 60 daga	48 (	34)	14
Gjaldfallnar 61 - 90 daga	135 (	67)	68
Gjaldfallnar eldri en 90 daga	44 (	21)	23
	<u>4.402</u> (	<u>136)</u>	<u>4.266</u>
Árið 2017			
Ógjaldfallnar kröfur	2.898	0	2.898
Gjaldfallnar 0 - 30 daga	476 (	38)	438
Gjaldfallnar 31 - 60 daga	56 (	22)	34
Gjaldfallnar 61 - 90 daga	82 (	54)	28
Gjaldfallnar eldri en 90 daga	23 (	11)	12
	<u>3.534</u> (	<u>125)</u>	<u>3.409</u>

Breyting á niðurfærslu viðskiptakrafna innan ársins greinist þannig:

	2018	2017
Staða 1.1.	125	142
Afskrifað á árinu	(28)	(36)
Bókfært virðisrýrnun	34	16
Þýðingarmunur	5	3
Staða 31.12	<u>136</u>	<u>125</u>

Niðurfærsla viðskiptakrafna er færð meðal sölu- og dreifingarkostnaðar í rekstrarreikningi.

Skýringar, frh.:

32. Áhættustýring, frh.:

Félagið er með samning við Borgun hf. um kaup á kreditkortakröfum félagsins. Samkvæmt samningnum ber Borgun áhættuna af tapi að seldum kröfum upp að ákveðinni prósentu. Seldar kröfur hafa verið færðar úr efnahagsreikningi, þar sem lánsáhættan hefur færst frá Skeljungi. Í árslok voru 67 millj. kr. útstandandi vegna kreditkortakrafna. Þessi samningur fellur úr gildi 1. janúar 2019

Viðskiptakröfur samstæðunnar greinast þannig í árslok eftir atvinnugreinum:

	Nafnverð	Sérgreind niðurfærsla	Almenn niðurfærsla	Bókfært verð
Árið 2018				
Sjávarútvegur	1.235	(26)	(0)	1.209
Samgöngur	1.029	(6)	(5)	1.018
Verktakar og landbúnaður	393	(0)	(0)	393
Aðrar atvinnugreinar og einstaklingar	1.748	(80)	(21)	1.647
	4.405	(111)	(27)	4.266
Árið 2017				
Sjávarútvegur	769	(2)	(9)	758
Samgöngur	1.105	(5)	(5)	1.095
Verktakar og landbúnaður	387	(4)	(0)	384
Aðrar atvinnugreinar og einstaklingar	1.273	(50)	(50)	1.172
	3.534	(61)	(64)	3.409

Aðrar fjáreignir með lánsáhættu eru ekki niðurfærðar þar sem ekki er metin veruleg tapsáhætta í þeim kröfum.

Lausafjáráhætta

Lausafjáráhætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við fjárhagsskuldbindingar sínar eftir því sem þær gjaldfalla. Samstæðan stýrir lausafé með það að markmiði að hafa alltaf nægt laust fé til að mæta skuldbindingum eftir því sem þær gjaldfalla, hvort sem er undir venjulegum eða óvenjulegum kringumstæðum, án þess að verða fyrir óásættanlegu tapi.

Lausafjárstaða samstæðunnar var sterk í árslok 2018 og stjórnendur hennar telja að félagið sé í góðri stöðu til að mæta skuldbindingum sínum þegar þær falla á gjaldaga. Til viðbótar við núverandi skuldir hefur samstæðan aðgang að lánalínu að fjárhæð 4.500 millj. kr. sem er á gjalldaga á árinu 2019 sem áætlað er að verði framlengt fram á næsta ár. Í árslok var samstæðan búin að draga 2.980 millj. kr. á lánalínuna. Magn hefur aðgang að lánalínu að fjárhæð 1.681 millj. kr. sem búið var að draga 599 millj. kr. í árslok.

Samningsbundnar greiðslur vegna fjárskulda, þar með taldar vaxtagreiðslur greinast þannig:

	Bókfært virði	Samtals	Innan árs	Eftir 1 - 2 ár	Eftir 3 - 5 ár	Eftir meira en 5 ár
Árslok 2018						
Vaxtaberandi skuldir	9.652	10.346	4.332	658	3.382	1.974
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	5.053	5.053	5.053			
	14.705	15.399	9.385	658	3.382	1.974
Árslok 2017						
Vaxtaberandi skuldir	7.258	8.150	748	2.351	3.201	1.849
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	4.967	4.967	4.967			
	12.226	13.117	5.716	2.351	3.201	1.849

Skýringar, frh.:

32. Áhættustýring, frh.:

Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar í gengi erlendra gjaldmiðla, olíuverði og vaxta hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði fjármálagerna. Markmið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk, jafnframt því sem ábati er hámarkaður.

(i) Verðáhætta

Veigamikil markaðsáhætta samstæðunnar er verðáhætta vegna breytinga á heimsmarkaðsverði á olíu en heimsmarkaðsverð hefur undanfarin ár verið afar sveiflukennt. Mismunur á innkaups- og söluverði getur haft bein áhrif á framlegð samstæðunnar. Þá getur hátt verð á olíu í einhverjum tilfellum dregið úr eftirspurn og þannig haft áhrif á afkomu. Dregið er úr áhættu með því að haga fyrirkomulagi við kaup og sölu með sambærilegum hætti í samsamningum við stærstu viðskiptavinum samstæðunnar. Samstæðan notar einnig framvirka samninga til að draga úr verðáhættu.

(ii) Gengisáhætta

Félagið býr við gengisáhættu vegna sölusamninga, innkaupa, lántöku og eigna í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum (ISK). Hjá móðurfélaginu eiga viðskipti sér aðallega stað í USD og EUR. Kaup á olíu myndar stærstan hluta innflutnings og eru þau viðskipti í USD en salan er að stórum hluta í ISK. Sala í ISK er 69,6% af heildarsölu (2017: 47,1%), USD 29,0% (2017: 52,1%) og aðrir gjaldmiðlar 1,4% (2017: 0,8%).

Magn býr við gengisáhættu vegna sölusamninga og innkaupa í öðrum gjaldmiðlum en DKK. Sá gjaldmiðill sem skapar mesta áhættu er USD. Kaup á olíu myndar stærstan hluta innflutnings og eru þau viðskipti í USD en salan er að mestum hluta í DKK: Sala í DKK er 71,9% af af heildarsölu (2017: 66,0%), USD 27,6% (2017: 33,3%) og aðrir gjaldmiðlar 0,5% (2017: 0,7%).

Fjallað er um áhrif gengisbreytinga vegna umreiknings reikningsskila erlendra dóttur- og hlutdeildarfélaganna í skýringu 26v en félagið býr við töluverða gengisáhættu vegna þessa. Þýðingarmunur er tilkominn vegna starfsemi P/F Magn, dótturfélags í eigu Skeljungs, sem er með starfsrækslugjaldmiðil í dönskum krónum.

Gengisáhætta samstæðunnar vegna fjáreigna og fjárskulda miðast við nafnverðsfjárhæðir og er eftirfarandi:

2018	USD	EUR	DKK	Aðrir gjaldmiðlar
Viðskiptakröfur	1.289	14	0	13
Handbært fé	257	40	9	0
Vaxtaberandi skuldir	(954)	0	0	0
Viðskiptaskuldir	(947)	(35)	(19)	(6)
Áhætta í efnahagsreikningi	(355)	19	(11)	7

2017	USD	EUR	DKK	Aðrir gjaldmiðlar
Viðskiptakröfur	784	50	0	2
Handbært fé	281	3	8	1
Vaxtaberandi skuldir	(509)	0	0	0
Viðskiptaskuldir	(1.247)	(13)	(33)	(3)
Áhætta í efnahagsreikningi	(691)	41	(25)	(1)

Gengi helstu gjaldmiðla var eftirfarandi á árinu:

	Meðalgengi		Gengi í lok árs	
	2018	2017	2018	2017
USD	108,38	106,78	116,33	104,42
EUR	127,73	120,54	133,23	125,05
DKK	17,14	16,20	17,84	16,80

Skýringar, frh.:

32. Áhættustýring, frh.:

Næmnigreining

Styrking íslensku krónunnar um 10% gagnvart eftirfarandi gjaldmiðlum þann 31. desember hefði hækkað (lækkað) afkomu ársins eftir tekjuskatt um eftirfarandi fjárhæðir, að því gefnu að allar aðrar breytur, svo sem vextir, haldist stöðugar. Veiking krónunnar um 10% hefði haft gagnstæð áhrif. Greiningin var unnin með sama hætti fyrir árið 2017.

	Hagnaður (tap)	
	2018	2017
USD	28	55
EUR	(1) (	3)
DKK	(1) (	1)
Aðrir gjaldmiðlar	(1)	0

Vaxtaááhætta

Vaxtaááhætta er fólgin í því að samstæðan verði fyrir neikvæðum áhrifum af vaxtabreytingum. Lántökur samstæðunnar eru allar með breytilegum vöxtum. Vaxtaberandi eignir samstæðunnar eru hins vegar mjög takmarkaðar og samstæðan stendur því frammi fyrir áhættu á hækkanði vöxtum. Hækkun á vöxtum leiðir til hækkunar á fjármagnsliðum og sjóðstreymisáhættu. Eins og fram kemur í umfjöllun um lausafjáráhættu þá leitast samstæðan við að eiga ávallt nægt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum.

Breyting á vöxtum á uppgjörssdegi um 100 punkta myndi hækka/lækka afkomu og eigið fé fyrir tekjuskatt um 71 millj. kr. (2017: 54 millj. kr.) vegna áhrifa breytilegra vaxta á lán samstæðunnar. Þessi greining byggir á þeirri forsendu að allar aðrar breytur, svo sem gengi erlendra gjaldmiðla, haldist óbreyttar. Greiningin var unnin með sama hætti fyrir árið 2017.

Önnur markaðsááhætta

Önnur markaðsááhætta er tengd fjárfestingum í skuldabréfum og hlutabréfum og er metin óveruleg.

Flokkun fjármálagerna

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í tiltekna flokka. Flokkun fjáreigna og fjárskulda hefur áhrif á það hvernig fjármálagerningar eru metnir eftir upphaflega skráningu í bókhald. Þeir flokkar sem fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar tilheyra og matsgrundvöllur þeirra er sem hér segir:

- Lán og kröfur eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði.
- Aðrar fjárskuldir eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði.

Eftirfarandi tafla sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar eftir bókfærðu verði.

	Afskrifað kostnaðarverð	Aðrar fjárskuldir	Samtals
2018			
Önnur lán	1	0	1
Viðskiptakröfur	4.266	0	4.266
Aðrar kröfur	226	0	226
Handbært fé	818	0	818
Eignir samtals	5.311	0	5.311
 Vaxtaberandi skuldir	 0	 9.652	 9.652
Viðskiptaskuldir	0	2.018	2.018
Aðrar skammtímaskuldir	0	3.022	3.022
Skuldir samtals	0	14.691	14.691

Skýringar, frh.:

32. Áhættustýring, frh.:

	Lán og kröfur	Aðrar fjárskuldir	Samtals
2017			
Önnur lán	7	0	7
Viðskiptakröfur	3.409	0	3.409
Aðrar kröfur	341	0	341
Handbært fé	428	0	428
Eignir samtals	4.186	0	4.186
Vaxtaberandi skuldir	0	7.258	7.258
Viðskiptaskuldir	0	2.086	2.086
Aðrar skammtímaskuldir	0	2.827	2.827
Skuldir samtals	0	12.171	12.171

Mat á gangvirði

Viðskiptakröfur og skammtímakröfur eru á gjalddaga innan árs og því ekki núvirtar þar sem óverulegur munur er á gangvirði þeirra annars vegar og bókfærðu verði hins vegar. Gangvirði skulda við lánastofnanir er vænt framtíðarsjóðstreymi, núvirt miðað við markaðsvexti á uppgjörsteggi. Þar sem skuldir við lánastofnanir eru á breytilegum vöxtum og bera vaxtaálag sem endurspeglar markaðsvexti er óverulegur munur á bókfærðu verði þeirra og gangvirði á hverjum tíma. Gangvirði fjáreigna og fjárskulda fellur undir stig 3 í stigveldi gangvirðis.

Afleiðusamningar sem samstæðan gerir til að verjast gjaldmiðlaáhættu eða áhættu vegna breytinga á heimsmarkaðsverði á eldsneyti eru færðir á gangvirði og gangvirðisbreytingar færðar í rekstrarreikning meðal kostnaðarverðs seldra vara. Gangvirði afleiðusamninga er óverulegt í árslok.

33. Rekstrarleigusamningar

Rekstrarleiguskuldbindingar

Samstæðan er með rekstrarleigusamning um húsnæði og bifreiðir við fjölda aðila og heildarskuldbinding þeirra nemur 775 millj. kr. fram til ársins 2024 (2017: 573 millj. kr.). Ónúvirt skuldbinding greinist þannig:

	2018	2017
Innan árs	177	131
Eftir 1-5 ár	598	384
Eftir 5 ár	0	58
Samtals	775	573

Leigutekjur

Samstæðan leigir út húsnæði til ýmissa aðila. Sumir leigusamninganna hafa ótilgreindan leigutíma en leigutími annarra samninga er frá 2-21 árs. Leigutekjur á árinu 2018 námu 124,5 millj. kr. (2017: 128,5 mill. kr.). Flestir leigusamninganna eru verðtryggðir. Skuldbinding leigutaka með ótilgreindan leigutíma er aðeins reiknuð sem nemur einu ári. Ónúvirt skuldbinding leigutaka greinist þannig:

	2018	2017
Innan árs	107	91
Eftir 1-5 ár	321	281
Eftir meira en 5 ár	0	54
Samtals	428	426

Skýringar, frh.:

34. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Stórir hluthafar, dótturfélög, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn og lykilstjórnendur auk félaga í meirihlutaeigu þessara aðila teljast vera tengdir aðilar félagsins. Skilyrði og skilmálar viðskiptanna voru sambærileg og við ótengda aðila.

Viðskipti við hlutdeildarfélag	2018	2017
Keyptar vörur og þjónusta	993	649
Seldar vörur og þjónusta	11	12
Kröfur í lok ársins	3	2
Skuldir í lok ársins	83	58

Laun og hlunnindi stjórnar og stjórnenda

2018	Laun og hlunnindi	Mótframlag í lífeyrissjóð	Fjöldi hluta í árslok 2018
Laun og hlunnindi stjórnar og stjórnenda greinast þannig:			
Jón Diðrik Jónsson, stjórnarformaður (1)	8	1	21.377
Birna Ósk Einarsdóttir, stjórnarmaður	6	1	0
Gunn Ellefsen, stjórnarmaður (1)	4	0	0
Jens Meinhard Rasmussen, stjórnarmaður (1)	9	1	0
Baldur Már Helgason, stjórnarmaður	4	0	0
Trausti Jónsson, stjórnarmaður (frv)	1	0	0
Hendrik Egholm, forstjóri	57	7	1.644
Framkvæmdastjórar sviða *	227	25	0
Samtals	314	35	23.021

- 1) Laun og hlunnindi stjórnarmanna eru vegna stjórnarsetu bæði í Skeljungi hf. og P/F Magn

*Með framkvæmdastjórum er átt við 4 framkvæmdastjóra sviða hjá Skeljungi í auk tveggja framkvæmdastjóra í Magni Færeyjum.

2017	Laun og hlunnindi	Mótframlag í lífeyrissjóð	Fjöldi hluta í árslok 2017
Laun og hlunnindi stjórnar og stjórnenda greinast þannig:			
Jón Diðrik Jónsson, stjórnarformaður (1)	8	1	21.377
Birna Ósk Einarsdóttir, stjórnarmaður	5	0	0
Gunn Ellefsen, stjórnarmaður (1)	5	0	0
Jens Meinhard Rasmussen, stjórnarmaður (1)	9	1	0
Trausti Jónsson, stjórnarmaður	6	1	0
Valgeir M. Baldursson, forstjóri **	103	16	0
Hendrik Egholm, forstjóri Magns í Færeyjum	55	2	1.644
Framkvæmdastjórar sviða *	262	27	0
Samtals	453	47	23.021

- 1) Laun og hlunnindi stjórnarmanna eru vegna stjórnarsetu bæði í Skeljungi hf. og P/F Magn

*Með framkvæmdastjórum er átt við 4 framkvæmdastjóra sviða hjá Skeljungi og 2 fyrrverandi framkvæmdastjóra fyrirtækja- og einstaklingssviðs hjá Skeljungi auk tveggja framkvæmdastjóra í Magni Færeyjum.

**Búið er að gjaldfæra áætluð laun og launatengd gjöld vegna starfsloka fyrrum forstjóra og tveggja framkvæmdastjóra. 97 milljónir króna voru ógreiddar í árslok 2017.

Viðskipti við hluthafa

Óveruleg viðskipti voru við stóra hluthafa á árunum 2018 og 2017. Verðlagning á slíkum viðskiptum er sambærileg á við önnur viðskipti samstæðunnar.

Skýringar, frh.:

35. Dótturfélög í samstæðunni

Eftirfarandi félög eru innifalin í samstæðureikningsskilunum

	Eignarhlutur	
	2018	2017
Bensínorkan ehf., Ísland	100%	100%
Íslenska vetnisfélagið ehf., Ísland	90%	90%
Tollvörugeymsla Skeljungs ehf., Ísland	100%	100%
P/F Magn, Færeyjar	100%	100%
Barkur ehf., Ísland	66%	0%
P/F Demich, Færeyjar	70%	0%

36. Önnur mál

Frummatsskýrsla Samkeppniseftirlitsins, sem fól í sér athugun á því hvort grípa þyrfti til aðgerða gegn aðstæðum eða háttsemi sem koma í veg fyrir, takmarka eða hafa skaðleg áhrif á samkeppni almenningi til tjóns, var birt 30. nóvember 2015. Þess ber að geta að rannsóknin beindist ekki sérstaklega að félaginu sjálfu heldur eldsneytismarkaðinum í heild. Öllum aðilum tengdum eldsneytismarkaðnum var gefið færi á að koma með athugasemdir við skýrsluna og lagði Skeljungur fram rökstuddar athugasemdir sínar þar sem niðurstöðunni, aðferðafræði við útreikninga og forsendum útreikninga var harðlega mótmælt. Þann 21. september 2016 hélt Samkeppniseftirlitið svo opinn fund um málið þar sem farið var yfir niðurstöður skýrslunnar og rætt við sérfræðinga og aðila tengda eldsneytismarkaðinum.

Sambærileg rannsókn fór fram af hálfu færeyska samkeppniseftirlitsins sem gaf út skýrslu um olíumarkaðinn þann 17. júní 2016. Félaginu er ekki kunnugt um áframhald skoðunar færeyska samkeppniseftirlitsins.

Rannsóknirnar höfðu hvorki áhrif á rekstur né fjárhagsstöðu samstæðunnar á árinu 2018.

37. Kennitölur

Helstu kennitölur samstæðunnar:

	2018	2017
Rekstur:		
Framlegð í hlutfalli af sölu	16,4%	12,9%
EBITDA / Framlegð	41,8%	36,4%
EBIT / Framlegð	30,4%	24,9%
Laun / Framlegð	27,2%	31,4%
Sölu og dreifingarkostnaður / Framlegð	27,9%	26,0%
Rekstrarkostnaður / Framlegð	62,4%	65,3%
Arðsemi eigin fjár	19,0%	15,0%
Efnahagur:		
Veltufjárlutfall - veltufjármunir/skammtímaskuldir	1,04	0,92
Lausafjárlutfall - (veltufjármunir - birgðir) / skammtímaskuldir	0,56	0,55
Nettó vaxtaberandi skuldir / EBITDA	2,71	2,61
Eiginfjárlutfall - eigið fé / heildarfjármagn	36,4%	37,5%
Innra virði hlutfjár - hlutfé / eigið fé	4,4	3,8

Stjórnarháttayfirlýsing:

1. Laga- og stjórnarháttumhverfi Skeljungs

Stjórn og stjórnendur Skeljungs hf. leggja ríka áherslu á að í starfsemi félagsins séu góðir stjórnarhættir hafðir að leiðarljósi. Góðir stjórnarhættir eru að mati stjórnar og stjórnenda undirstaða bæði trausts og skilvirkni og efla þannig samband allra haghafa félagsins.

Þær reglur og leiðbeiningar varðandi stjórnarhætti, sem Skeljungur styðst við í starfsemi sinni, má finna í lögum nr. 2/1995 um hlutafélög, lögum nr. 108/2007 um verðbréfavíðskipti, reglum Nasdaq Iceland hf. fyrir útgefendur fjármálagerninga¹, 5. útgáfu af leiðbeiningum Viðskiptaráðs Íslands, Samtaka atvinnulífsins og Nasdaq Iceland um stjórnarhætti fyrirtækja², og hinum ýmsu reglum er varða félagið beint. Hér er átt við samþykktir félagsins, starfsreglur stjórnar og undirnefnda, viðskipta- og siðareglur, starfskjarastefnu, samfélagsábyrgðarstefnu og aðrar stefnur, sem finna má á heimasíðu félagsins³ og í umfjöllun um ófjárhagslega upplýsingagjöf.

Skeljungur fylgdi á árinu 2018 leiðbeiningum um góða stjórnarhætti Ví o.fl. að öllu leyti, til viðbótar við aðrar innri og ytri reglur um stjórnarhætti.

Við síðustu breytingu á reglum Kauphallarinnar, sem tóku gildi þann 1. janúar 2018, var tekin út sú krafa að laun einstakra stjórnenda væru sundurgreind, þar sem þarfir markaðarins hvað þetta varðaði þóttu ekki hafa meira vægi en meginreglan friðhelgi einkalífs. Félagið hefur upplýsingar um að Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq Iceland og Samtök atvinnulífsins séu að huga að vinna að nýrri útgáfu leiðbeininganna. Í lögum um ársreikninga er jafnframt einungis gerð krafa um að laun stjórnenda séu birt sem ein heild. Í ljósi framangreinds hefur starfskjaranefnd Skeljungs tekið þá ákvörðun að birta laun stjórnenda í samtölu. Laun forstjóra verða sem áður sérgreind.

Sem fyrirtæki er fæst við innflutning, birgðahald, dreifingu og sölu á eldsneyti, efnavörum til iðnaðar og matvælaframleiðslu og áburði, lýtur Skeljungur ýmsum opinberum reglum og viðmiðum. Hvað varðar lög er sérstaklega varða rekstur Skeljungs má helst nefna; lög nr. 22/1994 um eftirlit með fóðri, áburði og sáðvöru, lög nr. 103/1994 um jöfnun á flutningskostnaði olíuvara, lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, lög nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda, lög nr. 87/2004 um olíugjald og kílómetragjald, lög nr. 40/2013 um endurnýjanlegt eldsneyti í samgöngum á landi og efnalögin nr. 61/2013, ásamt þeim reglugerðum sem settar hafa verið út frá nefndum lögum. Þá eru til staðar rekstrar- og öryggishandbók sem innihalda ótal verkferla sem farið er eftir í starfsemi félagsins.

Stjórn metur störf sín, verklag og starfshætti, frammistöðu forstjóra og formanns, óhæði stjórnarmanna og skilvirkni undirnefnda á hverju ári í aðdraganda aðalfundar.

2. Innra eftirlit og áhættustjórnun

Það er hlutverk stjórnar, ásamt forstjóra, að hafa forystu um að móta stefnu, setja markmið og skilgreina áhættuviðmið félagsins, bæði til skemmri og lengri tíma. Jafnframt að koma á virku kerfi innra eftirlits. Í því felst m.a. að fyrirkomulag innra eftirlits sé formlegt, skjalfest og að virkni þess sé sannreynd reglulega.

Ekki er starfandi innri endurskoðandi hjá félaginu en ytri endurskoðendur félagsins vinna afmarkaðar úttektir á ferlum. Undir stjórn Skeljungs starfar endurskoðunarnefnd, sem hefur það hlutverk, samkvæmt starfsreglum nefndarinnar, að fara yfir og meta gæði fjárhagslegra upplýsinga og fyrirkomulag upplýsingagjafar frá stjórnendum og endurskoðendum, bæði hjá móðurfélaginu og á samstæðugrunni. Nefndin skal fara yfir að þær upplýsingar sem stjórnin fær um rekstur, stöðu og framtíðarhorfur félagsins séu áreiðanlegar og gefi sem gleggsta mynd af stöðu félagsins á hverjum tíma. Nánar tiltekið hefur nefndin eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits Skeljungs, áhættustýringu og annarra eftirlitsaðgerða og hefur eftirlit með og yfirfer endurskoðun ársreikninga, samstæðureikninga og annarra fjárhagsupplýsinga félagsins. Nefndin metur einnig óhæði ytri endurskoðenda og hefur eftirlit með öðrum störfum þeirra.

Áhætta Skeljungs felst í mögulegum atburðum sem aftrað geta félaginu frá því að ná markmiðum sínum. Áhættustjórnun félagsins tekur tillit til allra tegunda áhættu, s.s. á sviði fjárhags, rekstrar, umhverfis og gæða. Aðgerðir félagsins á sviði áhættustjórnunar miða að því að skilgreina, meta, mæla og stýra áhættu í starfsemi félagsins í samræmi við áhættuvilja

¹ <http://business.nasdaq.com/list/Rules-and-Regulations/European-rules/nasdaq-iceland/index.html>

² http://vi.is/%C3%BAtg%C3%A1fa/sk%C3%BDrslur/leidbeiningar_um_stjornarhaetti_fyrirtaekja.pdf

³ <http://www.skeljungur.is/um-skeljung/stjornarhaettir/stefnur-og-reglur/>

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Þess. Skeljungur hefur sett sér ákveðna áhættustefnu, sem setur ramma utan um áhættustýringu félagsins. Markmið félagsins er að styra áhættu á skilvirkan hátt og tryggja meðvitund um og gagnsæi áhættustýringar á öllum stigum, allt frá stjórn niður á einstaka starfsmenn. Undir stjórn Skeljung starfar sérstök áhættunefnd, sem hefur það hlutverk, samkvæmt starfsreglum nefndarinnar, að staðreyna virkni áhættustýringar innan fyrirtækisins. Nánar tiltekið ber nefndin m.a. ábyrgð á og svarar fyrir gagnsemi og virkni áhættustýringar, sinnir ráðgjafar- og eftirlitshlutverki fyrir stjórn, fylgist með og metur með reglulegu millibili árangur áhættustjórnunarinnar og gerir þær breytingar á markmiðasetningu og framkvæmd sem nauðsynlegar kunna að vera, rýnir helstu áhættuþætti og áhættuþrófil fyrirtækisins, rýnir áhættuskýrslur áður en þær eru lagðar fyrir stjórn og rýnir viðbragðsáætlanir. Fundir nefndarinnar eru þannig umræðuvettvangur fyrir mál er tengjast áhættum sem félagið stendur frammi fyrir og þróun þeirra. Nefndin fundar reglulega vegna þeirra áhættuþátta er skilgreindir hafa verið sem lykiláhættuþættir, auk þess sem hún fundar með öllum sviðum félagsins, með reglulegu millibili.

Skeljungur er eigandi fimm dótturfélaga en umfangsmikill rekstur var í einu þeirra á árinu 2018, P/F Magn í Færeyjum. Um endurskoðun reikninga Magns fer eftir þeim lögum og reglum er gilda í Færeyjum. Í Magn er virkt innra eftirlit og er virkni þess sannreynð reglulega. Í félaginu eru starfræktar þrjár öryggisnefndir sem hafa eftirlit með rekstri, dreifingu og smásölurekstri félagsins. Magn fylgir ströngum alþjóðlegum gæðastöðlum á öllum sviðum rekstrarins. Magn hefur innleitt og fylgir eftirfarandi gæðastöðlum: ISO 9001 sem tekur á gæðastjórnun félagsins í öllum þáttum starfsemi þess; ISO 14001 sem tekur á umhverfismálum; OHSAS 18001 sem tekur á vinnuöryggi og heilsuvernd; ISO 27001 sem tekur á upplýsingaöryggi. Allir gæðastaðlar eru vottaðir af óháðum aðila og teknir út einu sinni til tvisvar á ári. Þá hefur félagið hlotið Achilles, F-Pal og EPIM vottun sem er endurnýjuð með reglulegu millibili en þannig uppfyllir félagið nauðsynlegar öryggiskröfur sem alþjóðleg félög í olíuiðnaði gera til samstarfsaðila sinna.

3. Samfélagsleg ábyrgð og siðferðisviðmið

Stjórn Skeljungs hefur sett félaginu stefnu um samfélagslega ábyrgð. Stefnan snertir helstu haghafa Skeljungs sem eru samfélagið í heild sinni, umhverfið, samstarfsaðilar og birgjar, viðskiptavinir og mannauður Skeljungs. Með setningu stefnu um samfélagsábyrgð sýnir Skeljungur vilja sinn til þess að sýna ábyrgð, sem þátttakandi í samfélaginu, og til þess að stuðla að heilbrigðara atvinnulífi.

Stjórn og starfsfólk Skeljungs hafa jafnframt sett sér viðskipta- og siðareglur, sem nánari leiðarvísi í samskiptum við haghafa, til notkunar í daglegri starfsemi félagsins. Reglurnar fela í sér loforð til haghafa sem snerta samfélagið nær og fjær, hollustuhætti, öryggi og umhverfið, samfélagslega ábyrgð, sjálfbæra þróun, jöfn tækifæri og vernd gegn áreiti. Reglurnar fjalla einnig um heiðarleika í viðskiptum, í ýmsum birtingarmyndum, varðveislu upplýsinga og eigna, bæði Skeljungs og annarra haghafa, og samskipti við haghafa.

4. Stjórnskipan

Ekki er í samþykktum Skeljungs gert ráð fyrir svokallaðri fulltrúanefnd, sem samkvæmt 3. mgr. 73. gr. hlutafélagalaga skal, ef til hennar er stofnað, hafa eftirlit með því hvernig félagsstjórn og framkvæmdastjóri ráða málum félagsins, svo og láta aðalfundi í té umsögn um hvort samþykkja beri ársreikninga félagsins og tillögu stjórnar um ráðstöfun hagnaðar. Slík nefnd hefur því ekki verið standsett hjá félaginu.

Stjórnin:

Aðalfundur Skeljungs kys árlega fimm stjórnarmenn til starfa í stjórn félagsins. Stjórn félagsins fer með æðsta vald þess á milli hluthafafunda. Hlutverk stjórnarinnar er að sjá til þess að skipulag félagsins og starfsemi sé jafnan í réttu og góðu horfi. Hún skal jafnframt stuðla að viðgangi félagsins og langtímaárangri og hafa eftirlit með daglegum rekstri þess.

Stjórn Skeljungs hefur sett sér starfsreglur sem eru aðgengilegar á heimasíðu Skeljungs. Starfsreglurnar eru endurskoðaðar árlega. Stjórn leggur árlega mat á árangur félagsins í heild og metur stjórnin árlega störf sín, samsetningu, verklag og starfshætti, svo og störf undirnefnda, frammistöðu forstjóra og annarra daglegra stjórnenda. Þá metur stjórnin þróun félagsins reglulega innan ársins og gætir að því að hún sé í samræmi við markmið þess.

Stjórn Skeljungs fundaði átta sinnum á árinu 2018. Auk stjórnar sitja stjórnarfundir forstjóri, fjármálastjóri og lögfræðingur félagsins. Full mæting var á nánast alla fundi stjórnarinnar á síðastliðnu ári.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Í stjórn Skeljungs sitja:

<i>Nafn og kt.:</i>	Jón Diðrik Jónsson, stjórnarformaður, kt. 110463-2009.
<i>Fyrst kjörinn í stjórn:</i>	janúar 2014.
<i>Menntun:</i>	B.Sc. Marketing, Florida Institute of Technology 1988, Master Int'l Management, Thunderbird School of Global Management 1990, Owner/President Management (OPM), Harvard Business School Executive Education 2013.
<i>Aðalstarf:</i>	Forstjóri Senu ehf.
<i>Starfsferill:</i>	Markaðsstjóri Olís 1988-1989, stjórnandi hjá Coca-Cola Company 1990-2001 á Norðurlöndunum, Singapore og Malasíu, Póllandi og Slóveníu, forstjóri Ölgerðarinnar 2001-2004, framkvæmdastjóri hjá Íslandsbanka / Glitni 2005-2007, eigandi / stjórnandi Draupnis Fjárfestingafélags ehf. frá 2007 og forstjóri Senu frá 2015.
<i>Önnur trúnaðarstörf:</i>	Stjórnarmaður Senu ehf. og dótturfélaga, Draupnis Fjárfestingafélags ehf. og Húsafells hraunlóða ehf., í stjórn Magn P/F og meðstjórnandi í Húsafell Resort ehf..
<i>Eignarhlutur í Skeljungu:</i>	98% hlutur í Draupni Fjárfestingafélagi ehf., sem á um 1% hlut í Skeljungu.
<i>Störf fyrir Skeljung:</i>	Stjórnarstörf og seta í undirnefndum stjórnar Skeljungs. Stjórnarseta hjá dótturfélagi Skeljungs í Færeyjum, Magn P/F.
<i>Hagsmunatengsl:</i>	Framangreindur eignarhlutur.

Samkvæmt mati tilnefningarnefndar Skeljungs er Jón Diðrik óháður félaginu, daglegum stjórnendum þess og stórum hluthöfum í félaginu, samkvæmt skilgreiningu í leiðbeiningum VÍ o.fl. um góða stjórnarhætti.

* * *

<i>Nafn og kt.:</i>	Birna Ósk Einarsdóttir, varaformaður, kt. 090476-4759.
<i>Fyrst kjörin í stjórn:</i>	maí 2015.
<i>Menntun:</i>	B.Sc. í viðskiptafræði frá Háskólanum í Reykjavík 2001, M.Sc. í stjórnun og stefnumótun frá Háskóla Íslands 2008, AMP (Advanced Management Program) frá IESE Business School 2015.
<i>Aðalstarf:</i>	Framkvæmdastjóri Customer Experience hjá Icelandair hf.
<i>Starfsferill:</i>	Ýmis sérfræði- og stjórnunarstörf hjá Símanum frá árinu 2001, t.a.m. kynningafulltrúi, ráðningastjóri, stjórnendaráðgjafi, forstöðumaður verkefnastofu og markaðsmála, framkvæmdastjóri einstaklingssviðs, framkvæmdastjóri vöru- og nýsköpunarsviðs og framkvæmdastjóri sölu- og þjónustusviðs. Framkvæmdastjóri markaðs- og viðskiptaþróunarsviðs Landsvirkjunar 2017-2018. Framkvæmdastjóri stefnumótunar og viðskiptaþróunar hjá Icelandair 2018.
<i>Önnur trúnaðarstörf:</i>	Engin.
<i>Eignarhlutur í Skeljungu:</i>	Enginn.
<i>Störf fyrir Skeljung:</i>	Stjórnarstörf og seta í undirnefndum stjórnar Skeljungs. Stjórnarseta hjá dótturfélagi Skeljungs í Færeyjum, Magn P/F.
<i>Hagsmunatengsl:</i>	Engin.

Samkvæmt mati tilnefningarnefndar Skeljungs er Birna Ósk óháð félaginu, daglegum stjórnendum þess og stórum hluthöfum í félaginu, samkvæmt skilgreiningu í leiðbeiningum VÍ o.fl. um góða stjórnarhætti.

* * *

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

<i>Nafn og kt.:</i>	Gunn Ellefsen, meðstjórnandi, kt. 281275-2599.
<i>Fyrst kjörin í stjórn:</i>	apríl 2016.
<i>Menntun:</i>	Cand. Jur. frá Háskólanum í Kaupmannahöfn 2004.
<i>Aðalstarf:</i>	Lögmaður hjá Advokatfélagið við Strond 4.
<i>Starfsferill:</i>	Störf fyrir Advokatfélagið frá 2004; sem lögmaður frá 2007 og eigandi frá 2012. Gunn hefur einnig reynslu frá hinu opinbera og unnið fyrir skrifstofu færeyska forsætisráðherrans.
<i>Önnur trúnaðarstörf:</i>	Stjórnarmaður hjá Magn P/F, Sp/f Advokatsmápartafelagið Gunn Ellefsen og Advokatfélagið við Strond 4 Í/F. Prófdómari við lagadeild Háskólans í Færeyjum. Formaður færeyska handknattleikssambandsins.
<i>Eignarhlutur í Skeljung:</i>	Enginn.
<i>Störf fyrir Skeljung:</i>	Stjórnarstörf og stjórnarseta hjá dótturfélagi Skeljungs í Færeyjum, Magn P/F.
<i>Hagsmunatengsl:</i>	Engin.

Samkvæmt mati tilnefningarnefndar Skeljungs er Gunn óháð félaginu, daglegum stjórnendum þess og stórum hluthöfum í félaginu, samkvæmt skilgreiningu í leiðbeiningum VÍ o.fl. um góða stjórnarhætti.

* * *

<i>Nafn og kt.:</i>	Jens Meinhard Rasmussen, meðstjórnandi, kt. 290774-3659.
<i>Fyrst kjörinn í stjórn:</i>	maí 2014.
<i>Menntun:</i>	Skipstjórapróf frá Faroese Maritime Academy, Tórshavn 1997. Cand. Jur. frá Háskólanum í Kaupmannahöfn 2005.
<i>Aðalstarf:</i>	Framkvæmdastjóri Skansi Offshore.
<i>Starfsferill:</i>	Fyrsti stýrimaður hjá Bornholmstrafikken A/S 2002-2004, skipamiðlari hjá Atlantic Shipping 2005-2006 og framkvæmdastjóri Skansi Offshore frá 2006.
<i>Önnur trúnaðarstörf:</i>	Stjórnarformaður P/F Smyril Line, Magn og the Faroese Merchant Shipowners Association, meðstjórnandi hjá International Chamber of Shipping.
<i>Eignarhlutur í Skeljung:</i>	Enginn.
<i>Störf fyrir Skeljung:</i>	Stjórnarstörf og stjórnarformaður dótturfélags Skeljungs í Færeyjum, Magn P/F.
<i>Hagsmunatengsl:</i>	Jens Meinhard er stjórnarformaður Smyril Line A/P, sem er viðskiptavinur Magn P/F, dótturfélags Skeljungs í Færeyjum.

Samkvæmt mati tilnefningarnefndar Skeljungs er Jens Meinhard óháður félaginu, daglegum stjórnendum þess og stórum hluthöfum í félaginu, samkvæmt skilgreiningu í leiðbeiningum VÍ o.fl. um góða stjórnarhætti.

* * *

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Nafn og kt.:	Baldur Már Helgason, meðstjórnandi, kt. 060376-3449.
Fyrst kjörinn í stjórn:	mars 2018.
Menntun:	Véla- og iðnaðarverkfræðingur frá HÍ og hefur lokið prófi í verðbréfavíðskiptum.
Aðalstarf:	Framkvæmdastjóri hjá Reginn hf.
Starfsferill:	Framkvæmdastjóri Eyju fjárfestingafélags 2017-2019. Fjárfestingarstjóri á framtakssjóðasviði hjá Auði Capital 2009-2016, þar sem hann stýrði fjárfestingum og sölu á óskráðum fyrirtækjum og sat í stjórnnum ýmissa félaga eins og Securitas, Já, Domino's og Íslenska gámafélagsins. Fjárfestingastjóri hjá Íslandsbanka 2000-2009, þar sem hann starfaði um helming tímans á skrifstofum bankans í Kaupmannahöfn og New York.
Önnur trúnaðarstörf:	Baldur er í varastjórn Sýnar hf. auk þess að sitja í fjölda stjórna á vegum Eyju fjárfestingafélags.
Eignarhlutur í Skeljungu:	Enginn.
Störf fyrir Skeljung:	Stjórnarstörf og seta í undirnefndum stjórnar Skeljungs. Stjórnarseta hjá dótturfélagi Skeljungs í Færeyjum, Magn P/F.
Hagsmunatengsl:	Engin.

Samkvæmt mati tilnefningarnefndar Skeljungs er Baldur óháður félaginu, daglegum stjórnendum þess og stórum hluthöfum í félaginu, samkvæmt skilgreiningu í leiðbeiningum VÍ o.fl. um góða stjórnarhætti.

Samkvæmt starfsreglum stjórnar ber formaður stjórnarinnar ábyrgð á samskiptum stjórnar við hluthafa félagsins. Formleg samskipti stjórnar og hluthafa eiga sér stað á hluthafafundum. Hluthafar geta þó hvenær sem er sent athugasemdir og fyrirspurnir til stjórnar á tölvupóstfangið fjarfestar@skeljungur.is. Forstjóri og fjármálastjóri móttaka slíka tölvupósta og koma á framfæri við stjórnina alla.

Undirnefndir:

Á liðnu starfsári störfuðu þrjár undirnefndir stjórnar, auk tilnefningarnefndar.

Hlutverk tilnefningarnefndar er að tilnefna einstaklinga til stjórnarsetu hjá Skeljungu. Tveir utanaðkomandi aðilar, annar með reynslu af ráðningum og hinn lögfróður, skulu kosnir árlega á aðalfundi félagsins, til setu í nefndinni til eins árs í senn. Þriðji nefndarmaðurinn skal tilnefndur af stjórn. Á aðalfundi Skeljungs 2018 kusu hluthafar í nefndina Katrínu S. Óladóttur, framkvæmdastjóra Hagvangs, og Trausta Fannar Valsson, dósent við Háskóla Íslands. Þá tilnefndi stjórn Skeljungs Jens Meinhard Rasmussen, stjórnarmann, til setu í nefndinni. Öll eru þau óháð félaginu, daglegum stjórnendum þess og stórum hluthöfum í félaginu, samkvæmt skilgreiningu leiðbeininga um góða stjórnarhætti. Við staðfestingu starfsháttastefnu þessarar hefur nefndin hist fjórumsinnum vegna undirbúnings tillögu fyrir aðalfund 2019, ýmist með eða án stjórnarmannsins eftir því hvert viðfangsefni fundanna er. Hefur nefndin fundað bæði með stjórnarmönnum félagsins, forstjóra og þeim hluthöfum sem eftir því hafa óskað. Starfsreglur nefndarinnar má finna á heimasíðu Skeljungs.⁴

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar Skeljungs og er sem slík skipuð af stjórn til eins árs í senn, á fyrsta stjórnarfundum eftir aðalfund. Markmið hennar er að leitast við að tryggja gæði ársreikninga og annarra fjármálaupplýsinga félagsins og óhæði endurskoðenda þess. Á starfsárinu 2018-2019 sátu í nefndinni Jens Meinhard Rasmussen og Baldur Már Helgason, stjórnarmenn, og Helena Hilmarsdóttir, löggiltur endurskoðandi. Öll eru þau óháð félaginu, daglegum stjórnendum og endurskoðendum þess, auk þess sem Jens Meinhard, Baldur Már og Helena voru óháð stórum hluthöfum í Skeljungu allt starfsárið. Nefndin fundaði fimm sinnum, fyrir utan fundi með stjórn, og var full mæting á fundum nefndarinnar. Nefndin fundaði jafnframt með ytri endurskoðendum, framkvæmdastjóra fjármálasviðs félagsins og fjármálastjóra. Starfsreglur nefndarinnar má finna á heimasíðu Skeljungs.⁵

⁴ <http://www.skeljungur.is/um-skeljung/stjornarhaettir/stefnur-og-reglur/>

⁵ Sjá hlekk að ofan.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Starfskjaranefnd er jafnframt undirnefnd stjórnar Skeljungs og þannig skipuð af stjórn til eins árs í senn, á fyrsta fundi eftir aðalfund. Markmið nefndarinnar er að auka á skilvirkni, skerpa á verklagi og efla starfshætti stjórnar er snúa að starfskjörum innan félagsins. Á starfsárinu 2018-2019 sátu í nefndinni Jón Diðrik Jónsson og Birna Ósk Einarsdóttir, stjórnarmenn. Bæði eru þau óháð félaginu, daglegum stjórnendum þess og stórum hluthöfum. Nefndin átti fimm formlega fundi á árinu, auk annarra funda og samskipta, þ.m.t. með utanaðkomandi ráðgjöfum. Full mæting var á fundum nefndarinnar. Starfsreglur nefndarinnar má finna á heimasíðu Skeljungs.⁶

Áhættunefnd er önnur undirnefnd stjórnar Skeljungs. Tilgangur nefndarinnar er fyrst og fremst að staðreyna virkni áhættustýringar innan fyrirtækisins. Fundir nefndarinnar eru umræðuvettvangur fyrir mál er tengjast áhættum sem félagið stendur frammi fyrir og þróun þeirra. Samkvæmt starfsreglum nefndarinnar er hún skipuð forstjóra, framkvæmdastjórum fjármálasviðs, rekstrarsviðs og fyrirtækjasviðs og forstöðumanni öryggis- og gæðamála. Haldnir voru sjö fundir á liðnu starfsári, full mæting var á einum fundi en annars mættu að jafnaði fjórir af fimm nefndarmönnum á aðra fundi nefndarinnar, þar sem skilgreindir áhættuþættir voru yfirfarnir og einstök svið starfseminnar gáfu nefndinni sínar skýrslur um tengda áhættuþætti. Starfsreglur nefndarinnar eru aðgengilegar á heimasíðu Skeljungs.⁷

Framkvæmdastjórn:

Forstjóri skal annast daglegan rekstur félagsins og í þeim efnum fara eftir stefnu og fyrirmælum sem stjórn gefur. Hlutverk forstjóra er nánar skilgreint í samþykktum félagsins og starfsreglum stjórnar, sem og í ráðningarsamningi við félagið. Samþykktir Skeljungs og starfsreglur stjórnarinnar eru aðgengilegar á heimasíðu Skeljungs.⁸

Forstjóri Skeljungs er Hendrik Egholm:

<i>Kt.:</i>	230474-4279.
<i>Dags. ráðningar:</i>	október 2017 hjá Skeljungu en 2007 hjá Magn P/F.
<i>Menntun:</i>	M.Sc. gráða frá Viðskiptaháskólanum í Kaupmannahöfn, 2002. B.Sc gráðu frá Copenhagen Business School, 2000.
<i>Aðalstarf:</i>	Forstjóri Skeljungs og Magn.
<i>Starfsferill:</i>	Forstjóri Magn P/F í Færeyjum frá árinu 2007. Fyrri störf hjá Smyril Line, VELUX, Deloitte og Integral.
<i>Eignarhlutur í Skeljungu:</i>	1.643.836 hlutir.
<i>Kaupréttarsamningar:</i>	Kaupréttur að 811.078 hlutum við starfslok.
<i>Hagsmunatengsl:</i>	Engin.
<i>Önnur trúnaðarstörf:</i>	Stjórnarseta hjá dótturfélögum Skeljungs, öðrum en Magn P/F. Varaformaður stjórnar Smyril Line, stjórnarmaður í P/F Sendistovan og P/F Demich

Aðrir er eiga sæti í framkvæmdastjórn Skeljungs eru Benedikt Ólafsson, framkvæmdastjóri fjármálasviðs, Ingunn Agnes Kro, framkvæmdastjóri skrifstofu- og samskiptasviðs, Már Erlingsson, aðstoðarforstjóri og framkvæmdastjóri rekstrarsviðs, og Þórður Guðjónsson, framkvæmdastjóri sölusviðs. Framkvæmdastjórn Skeljungs fundar vikulega.

Í framkvæmdastjórn samstæðunnar sitja Hendrik Egholm, forstjóri, Már Erlingsson, aðstoðarforstjóri, Benedikt Ólafsson, framkvæmdastjóri fjármálasviðs, Ingunn Agnes Kro, framkvæmdastjóri skrifstofu- og samskiptasviðs, Johnni Poulsen, forstjóri Magn P/F, og Leif Hovgaard, forstöðumaður alþjóðasölu hjá Magn P/F. Framkvæmdastjórn samstæðunnar funda a.m.k. fjórum sinnum á ári.

Stefna um fjölbreytileika

Að mati félagsins leiðir fjölbreytileiki í hæfni og sjónarmiðum stjórnarmanna og stjórnenda til betri skilnings á félaginu og málefnum þess. Hann gerir stjórnarmönnum og stjórnendum betur kleift að skora á hólmi viðteknar skoðanir og ákvarðanir og auðveldar hugmyndum um nýjungar að fá þann meðbyr sem nauðsynlegur kann að vera. Fjölbreytileikinn eykur jafnframt yfirsýn stjórnenda og styður þannig farsæla stjórnun félagsins.

⁶ Sjá hlekk að ofan.

⁷ Sjá hlekk að ofan.

⁸ Sjá hlekk að ofan.

Stjórnarháttayfirlýsing, frh.:

Skeljungur hefur sett sér skriflega stefnu um fjölbreytileika en hún kemur fram með ýmsum hætti í starfsháttum félagsins. Stofnuð hefur verið tilnefningarnefnd, sem hefur það að skráðu markmiði og aðalstarfi að tryggja að stjórn félagsins hafi yfir að búa breidd í hæfni, reynslu og þekkingu. Félagið hefur sett sér jafnréttisstefnu, sem mælir fyrir um ákveðnar

greiningar á jafnréttismálum og aðgerðaráætlanir út frá þeim. Auglýsingar um störf hjá félaginu eru ekki kynjamiðaðar og við ráðningar er litið til kynjahlutfalla. Þá er í viðskipta- og siðareglum gefið loforð um að starfstengdar ákvarðanir skulu byggðar á viðeigandi hæfni, verðleikum, frammistöðu og öðrum starfstengdum þáttum. Félagið muni ekki sætta sig við mismunun. Jafnframt að hlutverk starfsmanna sé að bera virðingu fyrir hverjum og einum, sem og ólíkum sjónarmiðum og að skilja það verðmæti sem fólgið sé í fjölbreytileikanum.

5. Úrskurðir og dómar tengdir Skeljungi

Ekki hefur verið úrskurðað um nein brot félagsins á lögum og reglum af viðeigandi eftirlit- og/eða úrskurðaraðilum á liðnu starfsári. Eftirfarandi eru upplýsingar um brot á lögum og reglum s.l. 5 ára.

Þann 4. febrúar 2016 var kveðinn upp endanlegur dómur Hæstaréttar (nr. 272/2015), í máli samkeppnisyfirvalda á hendur olíufélögunum, í tengslum við brot gegn samkeppnislögum á árunum fyrir 2001.⁹

Ákvörðun Neytendastofu, nr. 45/2015, þar sem auglýsing Skeljungs varðandi Orkulykil varð talin brjóta gegn lögum nr. 57/2005 um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu.¹⁰

Þannig samþykkt á fundi endurskoðunarnefndar þann 22. febrúar 2019
og á stjórnarfundi þann 26. febrúar 2019

⁹ <https://www.haestirettur.is/default.aspx?pageid=347c3bb1-8926-11e5-80c6-005056bc6a40&id=7a62d4ca-e42a-4d48-83c3-32168652d129>

¹⁰ http://www.neytendastofa.is/library/Files/Neytendarettarsvid/akvardanir/%C3%81kv2015_45.pdf

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

I. Viðskiptalíkan Skeljungs

Skeljungur er fjölorkufélag. Tilgangur félagsins skv. samþykktum er verslun með bensín, olíur og annan skyldan varning, svo og hverskonar viðskipti með aðrar vörur, bæði í smásölu og heildsölu. Einnig lánastarfsemi, rekstur fasteigna, skipa, þjónustustöðva og annar atvinnurekstur, eða þátttaka í atvinnustarfsemi, samkvæmt ákvörðun stjórnar. Félagið starfar á þremur landfræðilegum mörkuðum, á Íslandi, í Færeyjum og á N-Atlantshafinu. Yfirlit þetta um ófjárhagslega upplýsingagjöf miðar einungis við starfsemi Skeljungs á Íslandi en ekki í Færeyjum. Stefnur og mælikvarðar hafa ekki verið samræmd á milli landanna.

Dótturfélög Skeljungs eru fimm. P/F Magn með starfsemi í Færeyjum, Tollvörugeymslu Skeljungs ehf., Barks ehf., Íslenska Vetrnisfélagsins ehf. og Bensínorkunnar ehf. Starfsemi Bensínorkunnar var hverfandi 2018.

Starfseminni má skipta í fimm megin flokka:

- Orkugjafir; vetni, metan, olíur og tengdar vörur
- Rekstur fasteigna, birgðastöðva og dreifingar
- Smásala
- Útleiga fasteigna
- Aðrar vörur

Hlutverk Skeljungs er að þjóna orkuþörf einstaklinga og fyrirtækja, með ánægðu starfsfólki, á hagkvæman og öruggan máta í sátt við samfélagið og umhverfi sitt.

Gildi Skeljungs eru:

- **Áreiðanleiki:** Stöðugleiki er í þjónustu okkar og við ávinnum okkur traust með heiðarleika og gæðum. Höfuðáhersla er lögð á öryggi fólks og umhverfis.
- **Skilvirkni:** Hagsýni einkennir alla okkar starfsemi. Stöðugt er unnið að umbótum til virðisaukningar fyrir alla okkar hagaðila.
- **Atorka:** Atorka og framtakssemi drífa okkur áfram og við erum óhrædd við að prófa nýja hluti. Við leggjum okkur fram um að tryggja forystu Skeljungs.

II. Megináhætta af starfseminni

Megináhættur í rekstri félagsins er tengjast umhverfis-, félags- eða starfsmannamálum, snúa að umhverfismálum.

Veltumesta söluvara fyrirtækisins er jarðefnaeldsneyti. Af bruna jarðefnaeldsneytis leiðir mengun vegna útblásturs. Skeljungur hefur sett sér samfélagsábyrgðarstefnu sem snýr að því að minnka eins og hægt er þetta neikvæða fótspor af starfsemi fyrirtækisins. Það á jafnt við um rekstur fyrirtækisins sjálfs, sem Skeljungur kolefnisjafnar, en snýr einnig að því að minnka losun gróðurhúsalofttegunda í meira mæli. Í því skyni hefur Skeljungur, undir merkjum Orkunnar, opnað fjölorkustöðvar, þar sem boðið er upp á umhverfisvæna, endurnýjanlega orkugjafa. Einnig er Skeljungur einn af stofnaðilum Votlendissjóðsins. Sjóðurinn vinnur að endurheimt votlendis en í dag stafa tveir þriðju af losun gróðurhúsalofttegunda á Íslandi frá framræstu votlendi. Nánari upplýsingar um þessi atriði má finna neðar í skýrslu þessari.

Við móttöku, birgðahald, dreifingu og sölu eldsneytis er ákveðin hætta á mengunaróhöppum. Skeljungur bregst við þeirri áhættu með notkun gæðakerfis, þar sem þessir þættir eru áhættugreindir og ferlaðir út frá bestu mögulegu framkvæmd. Skeljungur hefur sett sér áhættu-, umhverfis-, öryggis- og gæðastefnur til þess að takast á við þessa áhættu.

Áhættustefna

Áhætta Skeljungs felst í mögulegum atburðum sem aftrað geta félaginu frá því að ná markmiðum sínum. Áhættustjórnun félagsins tekur tillit til allra tegunda áhættu, s.s. á sviði fjárhags, rekstrar, umhverfis og gæða. Aðgerðir félagsins á sviði áhættustjórnunar miða að því að skilgreina, meta, mæla og stýra áhættu í starfsemi félagsins í samræmi við áhættuvilja þess. Markmið félagsins er að stýra áhættu á skilvirkan hátt og tryggja meðvitund um og gagnsæi áhættustýringar á öllum stigum, allt frá stjórn til einstakra starfsmanna.

Stefnuna má í heild sinni finna á vefsíðu Skeljungs.

Hjá Skeljungi er starfrækt sérstök áhættunefnd. Nefndin er umræðuvettvangur vegna áhættumála, þar sem fram fer rýni á áhættugreiningu og niðurstöðum hennar. Nefndin kemur saman að lágmarki ársfjórðungslega og fjallar um helstu áhættuþætti og meðhöndlun þeirra. Stjórnendur og starfsmenn félagsins eru kallaðir fyrir nefndina til skýrslugjafar í tengslum við þá áhættuþætti sem yfirfarnir eru hverju sinni. Árlega skilar nefndin endurskoðunarnefnd félagsins skýrslu um störf sín.

Skeljungur stjórnar starfsemi sinni á kerfisbundinn hátt í gegnum gæðakerfi og gæðahandbók, sem inniheldur áhættugreiningu starfa og verkferla. Kerfinu er ætlað að tryggja að þau markmið sem sett eru fram í stefnum Skeljungs náist.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Gæðastefna

Stefna Skeljungs er að öllum verkefni og þjónusta sem fyrirtækið annast standist gæðakröfur og - væntingar haghafa. Skeljungur leitast við að tryggja að viðskiptavinir félagsins fái örugga, faglega og skilvirka þjónustu.

Til þess að tryggja að gæðamarkmið Skeljungs náist mun félagið reka gæðakerfi sem:

- vinnur að því að markmið sem sett eru fram í stefnum Skeljungs náist
- inniheldur skipulagða ferla sem endurspegla starfssemina og tryggja hnökralaust flæði hennar
- tryggir viðbrögð við frávikum og leiðir til stöðugra umbóta
- uppfyllir kröfur sem settar eru fram samkvæmt lögum og reglugerðum
- uppfyllir kröfur um innra- og ytra eftirlit með rekstrinum
- tryggir að fyrirtækið hafi ávallt að skipa vel menntuðu og þjálfðu starfsfólki sem sýni fagþekkingu, færni, metnað og frumkvæði við störf sín
- stuðlar að ánægju og velliðan starfsmanna í starfi, að þeir fái tækifæri til að afla sér nýrrar þekkingar og tileinka sér nýjar aðferðir til að miðla upplýsingum og þekkingu.

Stefna þessi um gæðamál skal vera aðgengileg á vefsíðu Skeljungs.

Á árinu 2018 var tekin sú ákvörðun að færa starfsemi allra sviða Skeljungs inn í gæðahandbókina, til viðbótar við starfsemi rekstrarsviðs. Það ereinnig starfsemi sölusviðs, fjármálasviðs og samskiptasviðs. Undirbúningur þeirrar vinnu er hafinn.

Jafnframt var tekin sú ákvörðun að hefja vinnu við að fá starfsemi Skeljungs vottaða út frá alþjóðlega vinnuverndar- og öryggisstaðlinum ISO 45001 og alþjóðlega umhverfisstaðlinum ISO 14001. Vinna við vottun fyrstu rekstrareiningarinnar er hafin.

III. Virðing fyrir mannréttindum

Mannréttindastefna

Skeljungur býr að því að starfa í landi þar sem mannréttindi eru í hávegum höfð og réttindi fólks eru að miklu leyti lögbundinn. Skeljungur einsetur sér að uppfylla allar kröfur laga og reglna er snúa að mannréttindamálum og að félagið sé í fararbroddi á þessu sviði. Félagið fagnar fjölbreytileika í samfélaginu og á meðal starfsfólksins og samþykkir ekki mismunun, áreiti eða einelti af nokkru tagi. Metnaður félagsins er fyrir því að vinnustaðurinn sé öruggur í öllum skilningi.

Skeljungur leitast jafnframt við að tryggja að félagið eigi ekki í viðskiptum við aðila sem ekki virða mannréttindi. Skeljungur samþykkir ekki og stendur gegn nauðungarvinnu, mansali og barnaþrælkun.

Mannréttindastefna þessi nær til allrar starfsemi félagsins og er félagið með í gildi, því til stuðnings meðal annars samfélagsábyrgðarstefnu, starfsmannastefnu, jafnréttisstefnu, umhverfisstefnu og öryggisstefnu, auk viðskipta- og siðareglna.

Stefnur þessar og reglur skulu vera aðgengilegar á vefsíðu Skeljungs.

Með það að markmiði að eiga ekki í viðskiptum við aðila sem virða ekki mannréttindi hefur Skeljungur í fjölmörgum viðskiptasamningum sínum riftunarákvæði er fara inn á þessa þætti. Slík ákvæði munu fyrirfinnast í öllum samningum Skeljungs frá 1. mars 2019. Engum samningum var sagt upp á árinu 2018 vegna brota á mannréttindum.

Engin mál komu upp á árinu 2018 er vörððuð brot á mannréttindum.

IV. Samfélagsleg ábyrgð

Skeljungur hefur sett sér heildarstefnu um samfélagsábyrgð. Þar eru samfélagslegir haghafar félagsins skilgreindir og nálgun félagsins gagnvart þeim tekin saman í stuttu máli. Sú nálgun er síðan útfærð nánar í sértekari stefnum er snúa að viðkomandi haghafa.

Skeljungur er fjölorkufélag með langa og farsæla sögu sem mætir orkuþörf einstaklinga og fyrirtækja í sátt við umhverfið. Með stefnu um samfélagsábyrgð leitast Skeljungur við að flétta efnahags-, samfélags- og umhverfismál við almenna starfshætti félagsins. Skeljungur vill með þeim hætti tryggja ávinning af sínum rekstri fyrir alla haghafa.

Skeljungur sýnir ábyrga hegðun gagnvart nærsamfélaginu með gegnsæi í allri sinni upplýsingagjöf. Stefna þessi um samfélagsábyrgð skal vera aðgengileg á vefsíðu Skeljungs.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Skeljungur hefur sett sér sérstaka **samskiptastefnu** með það að markmiði að tryggja skilvirk samskipti Skeljungs við alla haghafa, þ.m.t. viðskiptavinum, starfsfólk, markaðsaðila, fjárfesta og fjölmiðla.

Samskiptastefna

Markmið þessarar stefnu er að tryggja skilvirk samskipti Skeljungs við alla helstu hagsmunaaðila félagsins, þ.m.t. viðskiptavinum, starfsfólk, markaðsaðila, fjárfesta og fjölmiðla, og auka sýnileika fyrirtækisins.

Við höfum frumkvæði að samskiptum við aðra og svörum öllum fyrirspurnum hratt og vel. Við viljum að upplýsingar um starfsemi Skeljungs séu aðgengilegar og auðskiljanlegar, svo hagsmunaaðilar fái góða innsýn í starfsemiina og skilji hvaða ástæður liggi að baki ákvörðunum sem við tökum.

Við hvetjum til hreinskiptinna samskipta, innan fyrirtækis og utan, og tölum mannamál. Við látum ekki verkin ein um það að tala, heldur tölum við fyrir þeim og um þau.

Viðskiptavinir | Við upplýsum viðskiptavinum um vörur og þjónustu sem mæta þeirra þörfum. Við hlustum á viðskiptavinum, gerum þeim auðvelt að koma skoðunum sínum á framfæri og tökum mark á þeim.

Starfsfólk | Við stuðlum að opnum og heiðarlegum samskiptum á vinnustaðnum. Við tölum um hlutina eins og þeir eru og sýnum hvert öðru virðingu. Við miðlum upplýsingum úr rekstrinum til samstarfsfólks eins fljótt og lög leyfa.

Fjárfestar | Við viljum tryggja djúpan skilning allra markaðsaðila á rekstri og árangri fyrirtækisins. Við leggjum okkur fram um að skýra stefnu og framtíðarsýn Skeljungs, áskoranir og tækifæri og þróun atvinnugreinarinnar í heild.

Fjölmiðlar | Við hvetjum til umfjöllunar um fyrirtækið og veitum fjölmiðlum alla þá hjálp sem þeir þurfa. Við svörum öllum óskum um viðtöl jafnt. Við forðumst ekki að ræða erfið mál.

Við veljum okkur jákvætt og uppbyggilegt orðfæri í samskiptum við aðra. Við förum í einu og öllu eftir gildandi lögum um persónuvernd og upplýsingamiðlun skráðra hlutafélaga.

Stefna þessi skal vera aðgengileg á vefsíðu Skeljungs.

Á árinu 2018 var opnuð ný vefsíða fyrir Orkuna. Markmiðið með henni var meðal annars að einfalda öll skilaboð til viðskiptavina og var sú nálgun einnig færð yfir á allar auglýsingar Orkunnar.

Samskipti við starfsfólk voru jafnframt eflað, í gegnum Workplace, þar sem komið var á framfæri öllum markaðstilkynningum, sem og fréttatilkynningum og öðrum upplýsingum. Jafnframt var haldin fyrirlestraherferð þar sem framkvæmdastjórn Skeljungs kynntu fyrir starfsmönnum nýja strauma í rekstri félagsins.

Frá upphafi árs 2018 hafa öll samskipti við fjárfesta verið bæði á íslensku og á ensku. Sendar voru út viðhorfskannanir um það hvernig bæta mætti upplýsingagjöf frá félaginu og brugðist við því. Bæðið var m.a. upp á rafrænan aðgang að uppgjörsfundum. Þá voru haldnir Kauphallardagar í Færeyjum, þar sem markaðsaðilum var boðið að mæta og fræðast um stefnu og strauma í rekstrarumhverfi félagsins.

Fjölmiðlum voru sendar fréttatilkynningar, jafnt um jákvæða sem og um neikvæða atburði. Sem dæmi má nefna fenginn samning við Costco, olíuleka á Fáskrúðsfirði og kaup á fyrirtæki sem leiðandi er í vistvænum húshitunarlausnum í Færeyjum.

Samfélagsábyrgðarstefna Skeljungs byggir á fimm meginstoðum:

a. Mannauður

Markmið Skeljungs er að mannauður félagsins sé skipaður af ánægðu og hæfu starfsfólki sem býr yfir færni og þekkingu til að takast á við störf sín með skýrum ferlum og öguðum vinnubrögðum. Starfsfólk Skeljungs tekur þátt í að móta og bæta starfsemiina og starfar í anda jafnræðis og jafnréttis.

Skeljungur hefur sett sér sérstaka **starfsmannastefnu** er snýr að starfsánægju, fræðslu, heilsufari, fjölskyldulífi og fjölbreytileika. Jafnframt hefur félagið sett sér **öryggisstefnu**, stefnu í **jafnréttismálum** og **persónuverndarstefnu**. Stefnurnar skulu vera aðgengilegar á vefsíðu Skeljungs.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Starfsmannastefna

Mannauðurinn er mikilvægasta auðlind félagsins. Við berum hag starfsmanna fyrir brjósti og viljum vera í fremstu röð hvað varðar réttindi þeirra, öryggi og starfsumhverfi.

Markmið Skeljungs er að hafa innanborð áhugasamt, hæft starfsfólk sem sýnir frumkvæði og metnað í starfi og tekur virkan þátt í að gera félagið sífellt betra. Skeljungur leggur áherslu á framúrskarandi þjónustu við viðskiptavinum og við viljum hafa á að skipa ánægðu starfsfólki sem hefur mikla þekkingu á vörum félagsins og hefur ánægju af því að veita viðskiptavinum Skeljungs afburðarþjónustu.

Starfsumhverfi - Velliðan starfsmanna og starfsgeta í vinnunni er háð samspilum margra þátta, utan og innan vinnustaðarins. Skeljungur leitast við að bjóða starfsmönnum sínum upp á gott starfsumhverfi. Félagið reynir að stuðla að góðu jafnvægi á milli vinnu og einkalífs og virðing er borin fyrir fjölskylduaðstæðum starfsmanna. Stuðningur stjórnenda, hvatning og regluleg endurgjöf frá þeim er liður í að móta gott starfsumhverfi ásamt stuðningi starfsmanna sín á milli. Starfsmenn eru hvattir til uppbyggilegra samskipta, þar sem gagnkvæm virðing ríkir. Skeljungur er jafnlaunavottað fyrirtæki. Fyllsta jafnréttis á milli kynja er gætt við launaákvæðum. Nánari útfærslu á því má finna í jafnréttisstefnu félagsins, sem jafnframt tekur á einelti, áreiti og ofbeldi.

Fræðsla og þjálfun - Eitt helsta keppikefli Skeljungs er að starfsfólk sé öruggt við vinnu sína og leggur félagið því áherslu á námskeið sem stuðla að öryggi á vinnustað. Meðferð orkugjafa er vandmeðfarin og nýir starfsmenn sem að því koma skulu undantekningarlaust fá markvissa nýliðabþjálfun. Að auki býður félagið starfsfólki upp á önnur námskeið sem tryggja nauðsynlega þekkingu starfsmanna í starfi og fræðslu sem stuðla skal að framförum í starfi. Stjórnendur skulu vera vakandi yfir fræðsluþörf starfsmanna, sem skal metin í reglulegum starfsmannasamtölum.

Heilsusufar - Skeljungur hvetur starfsfólk sitt til heilsusamlegs lífennis, jafnt líkamlegs sem andlegs. Starfsmenn skulu geta sótt sér fjárstyrk vegna íþróttar eða annars er tengist heilsuefingu. Skeljungur býður starfsfólki sínu upp á heilsufarsmælingar og sjúkdómavarnir. Reglulega eru í boði fyrirlestrar eða aðrar upptökur þar sem hreyfing, hollusta eða andlega velliðan er höfð í fyrirrúmi.

Fjölbreytileiki - Að mati félagsins leiðir fjölbreytileiki í hæfni og sjónarmiðum stjórnenda og starfsmanna til betri skilnings á félaginu og málefnum þess. Hann gerir stjórnendum og starfsmönnum betur kleift að skora á hólmi viðteknar skoðanir og ákvarðanir og auðveldar hugmyndum um nýjungar að fá þann meðbyr sem nauðsynlegur kann að vera. Fjölbreytileikinn eykur jafnframt yfirsýn stjórnenda og styður þannig farsæla stjórnun félagsins. Skeljungur starfrækir tilnefningarnefnd, sem hefur það að skráðu markmiði og aðalstarfi að tryggja að stjórn félagsins hafi yfir að búa breidd í hæfni, reynslu og þekkingu. Félagið hefur einnig sett sér jafnréttisstefnu, sem unnar eru greiningar og aðgerðaráætlanir út frá. Auglýsingar um störf hjá félaginu skulu ekki vera kynjamiðaðar og við ráðningar skal litið til kynjahlutfalla. Starfstengdar ákvarðanir skulu byggðar á viðeigandi hæfni, verðleikum, frammistöðu og öðrum starfstengdum þáttum. Félagið mun ekki sætta sig við mismunun. Það er jafnframt hlutverk starfsmanna að bera virðingu fyrir hverjum og einum, sem og ólíkum sjónarmiðum og að skilja það verðmæti sem fylgdi er í fjölbreytileikanum.

Starfsmannastefna þessi, sem og **öryggisstefna** og **jafnréttisstefna** félagsins, skulu vera aðgengilegar á vefsíðu Skeljungs

Hjá Skeljungivoru 92 starfsmenn í fullu starfi á árinu 2018, til samanburðar við 118 á árinu 2017.

Starfsmannavelta var 10%. 9 starfsmenn létu af störfum á árinu, þar af 3 sökum aldurs. Engum starfsmanni var sagt upp.

Skeljungur framkvæmir reglulega starfsmannakannanir, þar sem skoðaðir eru hverju sinni eftirfarandi mælikvarðar: gæði og tengsl starfsmanna; starfsánægja; sjálfstæði til ákvarðanatöku; stuðningur frá stjórnendum; kröfur um árangur; skýr framtíðarsýn; áhugi, virðing og hollusta og þjálfun og þróun. Kvarðinn sem notaður er við mælingar er 1-5. Meðalgóður árangur og undir er 1 - 3,69 (mjög ósammála - ósammála - hvorki né / hlutlaus), góður árangur er 3,7 - 4,19 (sammála) og mjög góður árangur er 4,2 - 5 (mjög sammála). Nauðsyn er fyrir aðgerðir á bilinu 1 - 3,69. Á árinu 2018 voru starfsmannakannanirnar framkvæmdar sjö sinnum. Heildarárangur Skeljungs var að meðaltali 4,09. Til samanburðar voru kannanirnar framkvæmdar sex sinnum á árinu 2017 og var heildarárangur Skeljungs þá að meðaltali 4,10

Á árinu 2018 greiddi Skeljungur, samkvæmt bókum félagsins, 7,2 milljónir króna í námskeið fyrir starfsmenn sína, samanborið við 4,9 milljónir króna árið áður. Til að mynda var um að ræða endurmenntunarnámskeið fyrir bílstjóra, brunavarnarnámskeið, námskeið í fyrstu hjálp og stjórnunarnámskeið.

Á árinu 2018 greiddi Skeljungur, samkvæmt bókum félagsins, um 600 þúsund krónur fyrir ýmiss konar viðburði tengda heilsufari starfsmanna og 1,4 milljónir króna í hollt millimál. Á árinu 2017 greiddi skeljungur um 700 þúsund krónur fyrir ýmiss konar viðburði tengda heilsufari starfsmanna og um 1,5 milljónir króna í hollt millimál.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Jafnréttisstefna

Jafnrétti, þar sem hæfni og frammistaða ræður för, er órofa hluti af menningu fyrirtækisins. Mismunurinn er ekki liðinn.

Allt starfsfólk Skeljungs á rétt á því að komið sé fram við það af virðingu. Einelti, kynbundið ofbeldi, kynbundin eða kynferðisleg áreitni verður ekki liðin. Hjá félaginu er í gildi viðbragðsáætlun komi til slíkra kringumstæðna. Stjórnendum ber skylda til að skapa vinnuskilyrði sem bjóða ekki upp á einelti, kynbundið ofbeldi, kynbundna eða kynferðislega áreitni á vinnustaðnum. Að sama skapi ber stjórnendum skylda til að taka rétt á málum ef þau koma upp og fylgja verklagsreglum um úrvinnslu slíkra mála í einu og öllu.

Hjá Skeljungu er í gildi jafnréttisáætlun, í samræmi við lög nr. 10/2008 um jafna stöðu kvenna og karla. Tilgangur jafnréttisáætlunar er að tryggja jafnrétti kynjanna og að allir hafi jöfn tækifæri til að nýta hæfileika sína og kröfta í starfi óháð kyni. Áætlunin tekur til launa, starfsþróunar, samræmingar fjölskyldu- og atvinnulífs og kynbundinnar og kynferðislegrar áreitni. Unnin skal árlega greining og aðgerðaáætlun út frá jafnréttisáætluninni.

Við ákvörðun launa skal gæta að ekki sé mismunað vegna kyns. Starfsmönnum á að greiða jöfn laun fyrir sömu störf og jafnverðmæt störf. Með jöfnum launum er átt við að laun séu ákveðin á sama hátt fyrir konur og karla. Þau viðmið sem lögð eru til grundvallar launaákvörðunum skulu ekki fela í sér kynjamismun. Það gildir jafnt um frammistöðu í starfi og önnur áunnin réttindi. Starfsfólki Skeljungs er ávallt heimilt að skýra frá launakjörum sínum.

Stefna þessi skal vera aðgengileg á vefsíðu Skeljungs.

Skeljungur var sjöunda íslenska fyrirtækið til að hljóta jafnlaunavottun en það var á árinu 2017.

Engin tilvik er vörðugu einelti, kynbundið ofbeldi eða kynbundið eða kynferðisleg áreitni var tilkynnt árið 2018 á móti einu tilviki árið 2017, sem var leyst úr í samræmi við aðgerðaráætlun félagsins.

Á árinu 2017 var óútskýrður launamunur kynjanna 3,2%, karlmönnum í hag. Skeljungur setti sér markmið um að á árinu 2018 yrði munurinn ekki yfir 3%. Á árinu 2018 reyndist óútskýrður launamunur kynjanna 0,8%, karlmönnum í hag.

Í jafnréttisgreiningu ársins 2018 kom fram að í öllum auglýsingum hefðu jafnt konur sem karlmenn verið hvattar til að sækja um. Sumarið 2018 sóttu tvær konur um sumarstarf sem olíubílstjóri hjá Skeljungu og voru þær báðar ráðnar. Öll laus störf voru auglýst á Workplace ef starfsmenn myndu vilja færa sig um set. Öll námskeið og þjálfun stóðu báðum kynjum til boða og voru bæði kyn hvött til þátttöku.

Í stjórn Skeljungs sitja tvær konur og þrír karlmenn. Af starfsmönnum voru 14 konur á móti 78 körlum. Af þeim verktökum sem unnu fyrir félagið voru 84% karlmenn en 16% konur. Af ráðgjöfum voru 68% karlmenn en 32% konur.

Þann 31. október 2018 skrifaði aðstoðarforstjóri Skeljungs undir jafnvægisvog Félags kvenna í atvinnulífinu. Verkefnið hefur það m.a. að markmiði að árið 2027 verði hlutfallið á milli kynja 40/60 í framkvæmdastjórn fyrirtækja á Íslandi.

Öryggisstefna

Öryggis- og vinnuumhverfismál eru órjúfanlegur þáttur í rekstri Skeljungs. Það er markmið félagsins að allir starfsmenn snúi heilir heim frá vinnu. Skeljungur keppir að því að sifellt sé verið að bæta verklag og starfsumhverfi, með það að leiðarljósi að félagið verði öruggur og slyslaus vinnustaður.

Skeljungur leitast við að tryggja öryggi starfsfólks á eftirfarandi hátt:

- Við hlítum ákvæðum laga og reglugerða sem varða starfsemina.
- Við framkvæmum áhættumat starfa.
- Við vinnum samkvæmt verkferlum, þar sem skilgreind hefur verið öruggasta leiðin til að vinna verkið.
- Við veitum starfsmönnum leiðsögn og þjálfun.
- Við reynum að efla vitund starfsmanna um öryggis- og umhverfismál.
- Við gerum sömu kröfur til allra sem starfa á vegum Skeljungs.
- Við skráum öll tjón og frávik í starfseminni, sem og ábendingar um það sem betur má fara, tókum þau til úrvinnslu og setjum okkur skýr markmið um að bæta stöðugt árangur.
- Við skýrum frá árangri okkar í öryggismálum.
- Við hrósum starfsmönnum fyrir árangur í öryggismálum.

Vegna starfsemi fyrirtækisins er órjúfanleg tenging öryggismála við umhverfismál. Skeljungur leggur metnað sinn í að starfa í sátt við umhverfið og hefur sett sér sérstaka **umhverfisstefnu** þess efnis.

Öryggi upplýsinga er mikilvægt í rekstri Skeljungs. Leggur félagið ríka áherslu á að tryggja upplýsingaöryggi og að við meðferð persónuupplýsinga sé fyllsta öryggis gætt. Til nánari útfærslu hefur Skeljungur sett sér sérstaka **persónuverndarstefnu**.

Stefna þessi, auk umhverfisstefnu og persónuverndarstefnu skulu vera aðgengilegar á vefsíðu Skeljungs.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Skeljungur stjórnar öryggismálum sínum á kerfisbundinn hátt í gegnum gæðakerfi og gæðahandbók, sem inniheldur áhættugreiningu starfa og verkferla, sbr. gæðastefnu Skeljungs. Persónuverndarstefna Skeljungs er aðgengileg á vefsíðu félagsins

Á árinu 2018 var tekin sú ákvörðun að hefja vinnu við að fá starfsemi Skeljungs vottaða út frá alþjóðlega vinnuverndar- og öryggisstaðlinum ISO 45001.

Engin fjarveruslys urðu á starfsfólki á árinu 2018, til samanburðar við sex fjarveruslys á árinu 2017. Af sex fjarveruslysum á árinu 2017 voru þrjú sem áttu sér stað á leið til og frá vinnu.

b. Viðskiptavinir

Með áreiðanleika, skilvirkni og atorku að leiðarljósi hefur Skeljungur byggt upp sterka innviði og trausta liðsheild þar sem þjónusta við viðskiptavinum er í fyrirrúmi. Skeljungur leggur áherslu á að bjóða viðskiptavinum sínum upp á skýra valkosti og góða þjónustu. Skeljungur sýnir viðskiptavinum sínum virðingu og traust. Hjá Skeljungi hlustum við á viðskiptavininn og viljum af honum læra. Okkar einkunnarorð eru að það á að vera einfalt og þægilegt að eiga viðskipti við Skeljung.

Til nánari útfærslu hefur Skeljungur sett sér **viðskipta- og siðareglur** þar sem meðal annars er komið nánar inn á heiðarleika í viðskiptum, samskipti við viðskiptavinum, samkeppni og hagsmunaárekstra. Einnig hefur Skeljungur, í samræmi við staðla um samfélagslega ábyrgð, sett sér **stefnu gegn spillingar- og mútumálum** og auk þess stefnu um **persónuvernd**. Stefnurnar og reglurnar skulu vera aðgengilegar á vefsíðu Skeljungs.

Stefna gegn spillingar- og mútumálum

Það er loforð Skeljungs til birgja, samstarfsaðila og viðskiptavina að stunda viðskipti af heiðarleika.

Við förum ávallt að lögum og reglum og almennum viðmiðum um siðferði í viðskiptum og fylgjum þeim reglum sem fyrirtækið setur á hverjum tíma. Við tökum hvorki við né greiðum neitt það sem flokkast getur undir mútur. Við eigum ekki viðskipti við aðila sem grunur leikur á að stundi peningabætti. Öll viðskipti Skeljungs hf. skulu tilgreind í reikningum fyrirtækisins í samræmi við viðurkenndar starfsreglur og háð endurskoðun. Við forðumst hagsmunaárekstra á milli eigin fjármála og viðskipta fyrirtækisins.

Til nánari útfærslu hefur Skeljungur sett sér viðskipta- og siðareglur. Þar er lögð áherslu á heiðarleika og sanngirni í viðskiptum og er gert ráð fyrir því sama af þeim sem fyrirtækið skiptir við. Reglurnar skulu vera aðgengilegar á vefsíðu Skeljungs.

Stefna þessi skal vera aðgengileg á vefsíðu Skeljungs.

Engin mál komu upp á árinu 2018 er vörðugu spillingu eða mútur.

c. Samstarfsaðilar og birgjar

Skeljungur hefur sanngirni að leiðarljósi í samskiptum við samstarfsaðila og birgja fyrirtækisins og leggjum áherslu á að báðir aðilar njóti góðs af samstarfinu. Skeljungur gerir ráð fyrir að samstarfsaðilar fyrirtækisins deili með því grundvallarsjónarmiðum og hefur það áhrif á val félagsins á samstarfsaðilum

Til nánari útfærslu hefur Skeljungur sett sér **viðskipta- og siðareglur** þar sem meðal annars er komið nánar inn á heiðarleika í viðskiptum, samskipti við viðskiptavinum, samkeppni og hagsmunaárekstra. Einnig hefur Skeljungur, í samræmi við staðal um samfélagslega ábyrgð, sett sér **stefnu gegn spillingar- og mútumálum**. Stefnan og reglurnar skulu vera aðgengilegar á vefsíðu Skeljungs.

Sjá stefnu gegn spillingar- og mútumálum hér að ofan. Viðskipta- og siðareglur Skeljungs eru aðgengilega á vefsíðu félagsins.

d. Umhverfi

Skeljungur vinnur á kerfisbundinn hátt að málum sem snerta hollustuhætti, öryggi og umhverfisvernd. Skeljungur og starfsfólk Skeljungs stefnir að stöðugt bættum árangri á þessu sviði. Félagið leggur ríka áherslu á að allar lagalegar skyldur hvað þessi mál varðar séu uppfylltar. Skeljungur býður viðskiptavinum upp á umhverfisvæna valkosti og takmarkar eins og hægt er áhrif starfseminnar á umhverfið.

Skeljungur hefur sett sér sérstakar stefnur um **umhverfismál** og **öryggismál**, sem tengjast umhverfismálum beint í þeirri starfsemi sem Skeljungur er í. Stefnurnar skulu vera aðgengilegar á vefsíðu Skeljungs.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Umhverfisstefna

Skeljungur vinnur stöðugt að því að draga úr umhverfisáhrifum sem rekstur félagsins kann að hafa í för með sér. Meðal annars með því að fylgjast með þróun og nýjungum í umhverfismálum og innleiða inn í reksturinn. Félagið hlítir lagalegum kröfum og reglugerðum er varða umhverfismál og gengur lengra eins og kostur er. Skeljungur hefur einsett sér að vera í fararbroddi fyrirtækja á sviði umhverfismála hér á landi.

Skeljungur kappkostar að:

- Auka umhverfisvitund starfsmanna og samfélagsins alls
- Vernda og hlúa að umhverfinu
- Dragast úr losun gróðurhúsalofttegunda
- Nýta efni og orku skynsamlega
- Minnka myndun úrgangs
- Auka aðgengi að umbúðalausum lausnum
- Auka notkun og framboð á umhverfisvænum vörum, þ.m.t. endurnýjanlegum orkugjöfum

Stefna þessi skal vera aðgengileg á vefsíðu Skeljungs.

Á árinu 2018 var tekin sú ákvörðun að hefja vinnu við að fá starfsemi Skeljungs vottaða út frá alþjóðlega umhverfisstaðlinum ISO 14001. Vinna er hafin við að fá fyrstu rekstrareininguna vottaða.

Á árinu 2018 fjárfesti Skeljungur í sjálfbærni fyrir 261.803.024 krónur. Um var að ræða að meginstefnu fjárfestingu í vetnisstöðvum en jafnframt vegna hraðhleðslustöðva fyrir rafbíla. Nánar er fjallað um vetnisstöðvavarnar í kaflanum hér að neðan um samfélagið.

Það er markmið Skeljungs að engin umhverfistjón eigi sér stað í rekstri félagsins. Mest hættu er á umhverfistjóni við olíuafgreiðslur. Skýrir ferlar eru til staðar við slík störf sem ætlað er að draga úr áhættu á umhverfistjónum. Skeljungur bregst við án tafar valdi félagið því að olía fer út í umhverfið, mótvægisáðgerðir eru framkvæmdar og yfirvöldum og þeim er málið varðar veittar allar upplýsingar um málið. Á árinu 2018 framkvæmdu starfsmenn Skeljungs 30.457 afgreiðslur með bifreiðum, olíupramma og beint úr olíubirgðastöð. Nitján lekatilvik voru skráð á árinu 2018. Í þrettán tilvikum fór olía ekki út í umhverfið eða var hreinsuð upp að öllu leyti. Sex skilgreind umhverfistjón urðu tengd starfsemi Skeljungs, þar sem olía fór út í umhverfið og ekki tókst að endurheimta að fullu fyrra ástand. Fjögur af þeim tjónum voru rakin til mistaka eða búnaðar viðskiptavinar. Tvö umhverfistjón voru á ábyrgð Skeljungs og voru þau sem hér segir:

- Mælubúnaður bílaði þegar unnið var við að dæla olíu um borð í skip, frá birgðageymi í landi. Áætlað var að um 1000-1500 lítrar af olíu hafi lekið ofan í jarðveg og út í sjó. Gripið var til mótvægisáðgerða, mengaður jarðvegur og uppsogsefni flutt til förgunar og umhverfið hreinsað. Hreinsunarstarf gekk mjög vel og taldi formaður björgunarsveitar staðarins að ekki yrði mikill skaði af óhappinu, enda hafi verið brugðist hratt við. Tilkynnt var um óhappið til fjölmíðla, til viðbótar við yfirvöld og þá er málið varðað.
- Við dælingu smurolíu úr tunnum inn í hús viðskiptavinar varð bilun í búnaði bílsins og smurólía lak niður á malbikað bílastæði. Olían var hreinsuð upp en um 100 lítrar bárust í fráveitu og til sjávar. Hreinsun fór fram á plani, í lagnakerfi og við útrás í sjó, þar til öll ummerki voru horfin.

Skeljungur kolefnisjafnaði rekstur sinn á árinu 2018 í gegnum Votlendissjóðinn. Losun koltvísýrings á árinu 2018 voru 1632 tonn.

Á árinu 2018 hófust not Skeljungs á olíupramma til afgreiðslu á skip. Með notkun prammans, sem rúmar verulegt magn í hverri ferð, tókst félaginu að fækka ferðum olíubifreiða um borgina um u.þ.b. 1100.

Raforkunotkun Skeljungs minnkaði frá fyrra ári um 10%, heitavatnsnotkun jókst um 25% og eldsneytisnotkun minnkaði um 2%. Hlutfall endurnýjanlegrar orku í rekstinum var 66%, samanborið við 58,8% árið áður og var helsti orkugjafinn jarðvarmi. Mikil heitavatnsnotkun árið 2018 skýrist af upphitun olíutanka.

Heildarmagn úrgangs sem flutt var til móttökustöðva á árinu 2018 voru 152 tonn og var hlutfall flokkaðs úrgangs 54,5%. Hvað varðar markmiðin um að auka umhverfisvitund, draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og auka notkun og framboð á endurnýjanlegum orkugjöfum er einnig vísað til samfélagsþáttar samfélagsábyrgðarstefnunnar. Sjá hér að neðan.

e. Samfélag

Skeljungur lítur á það sem skyldu sína gagnvart samfélaginu að takmarka eins og mögulegt er neikvætt fótspor félagsins. Á sama tíma leitast félagið við að hámarka jákvæð áhrif sín í samfélaginu og skapa þannig sameiginlegt virði fyrir fyrirtækið sjálft, samfélagið og umhverfið. Eitt brýnasta samfélagsverkefni þessarar kynslóðar er loftslagsvandinn. Skeljungur hefur ákveðið að nýta alla krafta sína til að styðja við málefni er snúa beint að loftlagsmálum.

Á árinu 2018 hófst vinna að endurbótum á stefnu félagsins um samfélagsábyrgð, með það að leiðarljósi að takmarka eins og unnt væri neikvætt fótspor Skeljungs. Þungamiðja stefnu félagsins um samfélagsábyrgð snýr nú að loftslags- og umhverfismálum en það er þáttur sem snertir alla. Við trúum því að hnitmiðuð stefna muni leiða af sér verulegan árangur í þeim verkefnum sem við beitum okkur fyrir.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Tvö stórar verkefni voru gangsett út frá þessari stefnumótun á árinu 2018:

Endurheimt votlendis – Votlendissjóðurinn: Skeljungur er einn stofnaðila Votlendissjóðsins sem komið var á laggirnar á árinu 2018. Sjóðurinn er samfélagslegt verkefni sem hefur það hlutverk að vinna að endurheimt votlendis í samstarfi við landeigendur, ríki, sveitafélög, fyrirtæki, félagasamtök og einstaklinga. Tveir þriðju af allri þekktri losun gróðurhúsalofttegunda á Íslandi koma frá framræstu votlendi. Af framræstu votlendi er hins vegar einungis um 15% í notkun. Með því að endurheimta votlendið, sem gert er með því að fylla upp í skurði, stöðvum við losun gróðurhúsalofttegundanna nær samstundis. Hér er um að ræða einfalda, ódýra og mjög áhrifaríka leið til þess að draga úr losun koltvísýrings. Leið sem viðurkennd er af Milliríkjanefnd Sameinuðu þjóðanna um loftslagsbreytingar. Hér getur unnist stórsigur þegar kemur að því að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda.

Skeljungur kolefnisjafnar allan akstur félagsins. Skeljungur er auk þess að innleiða valmöguleika fyrir viðskiptavinum sína til þess að kolefnisjafna eldsneytiskaup sín hjá félaginu í gegnum Orku-lykla og kort. Með þessum aðgerðum leitast Skeljungur við að efla umhverfisvitund og auðvelda aðgerðir einstaklinga til þess að hafa bein áhrif á umhverfis- og loftslagsmál.

Fjölorkustöðvar Orkunnar: Á árinu opnaði Skeljungur tvær vetnisstöðvar til viðbótar við starfrækta metanstöð og sjö rafmagnshlöður. Orkuskiptin eru þannig beinn hluti af rekstri félagsins.

Vetnið er lykilþáttur þegar kemur að orkuskiptunum. Í fyrsta lagi þegar litið er til nýtingar á náttúruauðlindum okkar og til orkukerfisins í heild sinni. Slaukin áhersla er lögð á nýtingu endurnýjanlegra orkugjafa í heiminum, svo sem vind-, vatns- og sólarorku. Tímasetningu framleiðslunnar verður hins vegar ekki stjórnað af manningum, þar sem hún ræðst af náttúruöflunum. Í ofanálág fer ekki endilega saman sá tími sem framleiðsla á sér stað og sá tími þegar þörf er fyrir notkun orkunnar. Til að mynda þegar vindur blæs að nóttu til. Vegna þessa skapast í heiminum gífurleg þörf fyrir geymslu á raforku. Sérfræðingar hafa komist að raun um að heppilegt sé að geyma raforkuna í formi vetnis í stað til að mynda á batteríum. Vetni er þannig geymsla á endurnýjanlegri orku, sem ella hefði farið til spillis. Hérlandis geta raforkuframleiðendur þannig nýtt næturnar til framleiðslu á vetni, sem síðan notað er í samgöngum. Þannig náum við betri nýtingu náttúruauðlindanna og þurfum síður að taka fleiri þeirra undir virkjanir til að mæta orkuþörf framtíðarinnar.

Í öðru lagi þá er drægi vetnisbifreiða mun lengra en rafbíla og vetnisbifreiðar þarf ekki að hlaða, heldur er fyllt á þær á 3-5 mínútum á vetnisstöðvum. Vetnisbifreiðar gera því þeim sem þurfa að aka lengri vegalengdir eða í lengri tíma í senn og þeim sem ekki hafa öruggt aðgengi að hleðslu kleift að skipta yfir á umhverfisvæna bifreið. Vetnið léttir þannig einnig á þeirri gríðarlegu þörf fyrir stórauðka rafmagnsinnviði sem fylgir rafbílnum.

Vetni er algjörlega umhverfisvænn orkugjafi. Vetnisbifreiðar losa engar gróðurhúsalofttegundir. Eini útblástur vetnisbifreiða er hreint vatn.

V. Áreiðanleiki

Í markmiðasetningu og nálgun á samfélagslega ábyrgð félagsins styðst Skeljungur við ÍST ISO 26000 staðalinn, Leiðbeiningar um samfélagslega ábyrgð.

Töluleg samantekt um ófjárhagslegar upplýsingar fyrir árið 2018 eru unnar í samstarfi við Klappir Core. Umhverfishugbúnaður Klappa er notaður til að tryggja rekjanleika, gagnsæi og skilvirkni við söfnun og miðlun umhverfisupplýsinga. Upplýsingum um eldsneytisnotkun, raforkunotkun, notkun á heitu vatni og notkun á köldu vatni er safnað með sjálfvirkum hætti. Hægt er að rekja uppruna gagna frá afhendingaraðila í Klappir Core.

Þeir lykilmælikvarðar er Klappir Core styðjast við endurspegla ESG leiðbeiningar sem Nasdaq á Íslandi og Norðurlöndunum gáfu út í mars 2017. Þær leiðbeiningar eru byggðar á ráðleggingum sem settar voru fram árið 2015 af Sameinuðu þjóðunum, samtökum um sjálfbærar kauphallir (Sustainable Stock Exchange Initiative) og vinnuhópi hjá Alþjóðasamtökum kauphalla (World Federation of Exchange). Einnig er vísað í tilheyrandi viðmið GRI Standard (Global Reporting Initiative, GRI100-400) og meginviðmið (e. Reporting Principles, P1-10) alþjóða sáttmála Sameinuðu þjóðanna (United Nation Global Compact, UNGC).

Nánari upplýsingar og fleiri ófjárhagslega lykilmælikvarða má finna í samfélagsábyrgðarskýrslu Skeljungs, sem aðgengileg er á vefsíðu félagsins.

Ársfjórðungsýfirlit Óendurskoðað

	Q1	Q2	Q3	Q4	2017	Q1	Q2	Q3	Q4	2018
Sala	11.236	13.496	17.100	13.732	55.564	9.909	11.879	14.504	11.998	48.289
Kostnaðarverð seldra vara	(9.576)	(11.551)	(15.135)	(12.118)	(48.380)	(8.163)	(9.900)	(12.263)	(10.154)	(40.480)
Framlegð.....	1.660	1.945	1.965	1.613	7.183	1.746	1.979	2.241	1.844	7.809
Aðrar rekstrartekjur	26	26	43	33	128	151	55	45	76	328
Laun og launatengd gjöld*	(477)	(519)	(581)	(675)	(2.252)	(459)	(498)	(510)	(655)	(2.122)
Sölu- og dreifingarkostnaður*	(437)	(430)	(449)	(549)	(1.865)	(499)	(524)	(484)	(673)	(2.180)
Annar rekstrarkostnaður	(144)	(146)	(125)	(162)	(577)	(124)	(105)	(114)	(232)	(575)
	(1.059)	(1.095)	(1.154)	(1.386)	(4.694)	(1.082)	(1.127)	(1.107)	(1.560)	(4.876)
EBITDA	627	876	854	261	2.618	815	907	1.179	360	3.261
Afskriftir og virðisrýrnun rekstrarfjármuna	(190)	(189)	(191)	(261)	(831)	(198)	(204)	(214)	(271)	(888)
EBIT	437	687	662	(0)	1.786	617	703	964	89	2.373
Fjármunatekjur	5	6	5	9	25	6	3	10	21	40
Fjármagnsgjöld	(127)	(108)	(115)	(88)	(438)	(81)	(138)	(133)	(115)	(467)
	(122)	(102)	(110)	(79)	(413)	(75)	(134)	(124)	(94)	(427)
Áhrif hlutdeildarféлага	0	0	0	33	33	(16)	(26)	45	(15)	(12)
Hagnaður fyrir tekjuskatt	315	585	553	(47)	1.406	526	543	886	(20)	1.935
Tekjuskattur	(60)	(113)	(108)	18	(263)	(110)	(108)	(162)	18	(361)
Hagnaður tímabils	255	473	444	(29)	1.143	416	435	724	(1)	1.573
Liðir færðir beint á eigið fé sem síðar kunna að verða endurflokkaðir í rekstrarreikningi.										
Þýðingarmunur hlutdeildar- og dótturféлага	49	(103)	156	9	112	(95)	58	132	111	207
Tap vegna varna hreinnar fjárfestingar	0	(19)	(113)	(8)	(140)	59	(26)	(104)	(91)	(163)
Tekjuskattsáhrif vegna varna hreinna fjárfestinga	0	4	23	2	28	(12)	5	21	18	33
	49	(118)	65	3	0	(48)	37	49	39	77
(Heildartap) -hagnaður tímabils	305	355	510	(26)	1.143	368	472	773	38	1.650